

UCHWAŁA NR XVI.222.2025
RADY GMINY MIŃSK MAZOWIECKI

z dnia 18 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1-2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151. ze zm.), art. 5 ust. 1 i art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Na sfinansowanie zadań wynikających z Programów przeznacza się środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 460.000zł

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mińsk Mazowiecki i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 4. Traci moc uchwała nr XXXVIII.329.2022 z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnień Behawioralnych na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2022-2025 na rok 2025 z dniem 31 grudnia 2025 r.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Gminy Mińsk Mazowiecki

Przemysław Paweł Wojda

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy



Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

wraz z diagnozą problemów społecznych

MIŃSK MAZOWIECKI 2025

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW.....	3
WPROWADZENIE.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	8
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY MIŃSK MAZOWIECKI	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE.....	13
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	14
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MIŃSK MAZOWIECKI.....	22
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	24
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	24
PROBLEM ALKOHOLOWY	25
PROBLEM NIKOTYNOWY	27
PROBLEM NARKOTYKOWY	28
PROBLEM PRZEMOCY	30
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	35
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	36
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	37
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	38
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	38
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	39
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	41
PROBLEM ALKOHOLOWY	43
PROBLEM NIKOTYNOWY	46
PROBLEM NARKOTYKOWY	47
PROBLEM PRZEMOCY	48
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH	53

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	58
CEL I.....	59
CEL II.....	62
CEL III.....	65
REALIZACJA PROGRAMU.....	67
ADRESACI PROGRAMU.....	67
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	67
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	68
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	68
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	69
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	70
BIBLIOGRAFIA	72
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	73
SPIS RYSUNKÓW	73
SPIS TABEL.....	73
SPIS WYKRESÓW	74

WYKAZ SKRÓTÓW

AA – Anonimowi Alkoholicy

AI-Anon – dorośli członkowie rodzin osób uzależnionych

BP – Biblioteka Publiczna Gminy Mińsk Mazowiecki z siedzibą w Stojadłach

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim

GPKI – Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KS+ – Klub Senior+ w Mińsku Mazowieckim

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim

PES – podmioty ekonomii społecznej

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim

pp. – punkt procentowy

PWD – placówki wsparcia dziennego

UG – Urząd Gminy w Mińsku Mazowieckim

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Mińsk Mazowiecki

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost zachowań polegających na eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczące spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2014 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu

¹ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce*, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023

² Tamże

ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. *Europejski Raport Narkotykowy* z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że 13% uczniów używało narkotyków w ciągu ostatniego roku, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej używanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe począwszy od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁶.

W 2022 roku wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W tym samym okresie podejrzenie o popełnienie

³ Sierosławski J., Sierosławska U., *Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD zrealizowanych w 2014 roku, Instytut Psychiatrii i Neurologii*

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024*)

⁵ Sierosławski J., Sierosławska U., *Używanie Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież Szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD zrealizowanych w 2024 roku, Instytut Psychiatrii i Neurologii*

⁶ Malczewski A., *Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022, s. 208-223.*

przestępstwa z tej ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁷.

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport *Nastolatki 3.0* opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazując wśród najistotniejszych wniosków na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁸. Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁹.

⁷ Szmidt J., i in., *Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023*

⁸ Lange R., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.*

⁹ Tamże

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzin, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społeczne.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych. Program Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

Podstawy prawne opracowania Programu

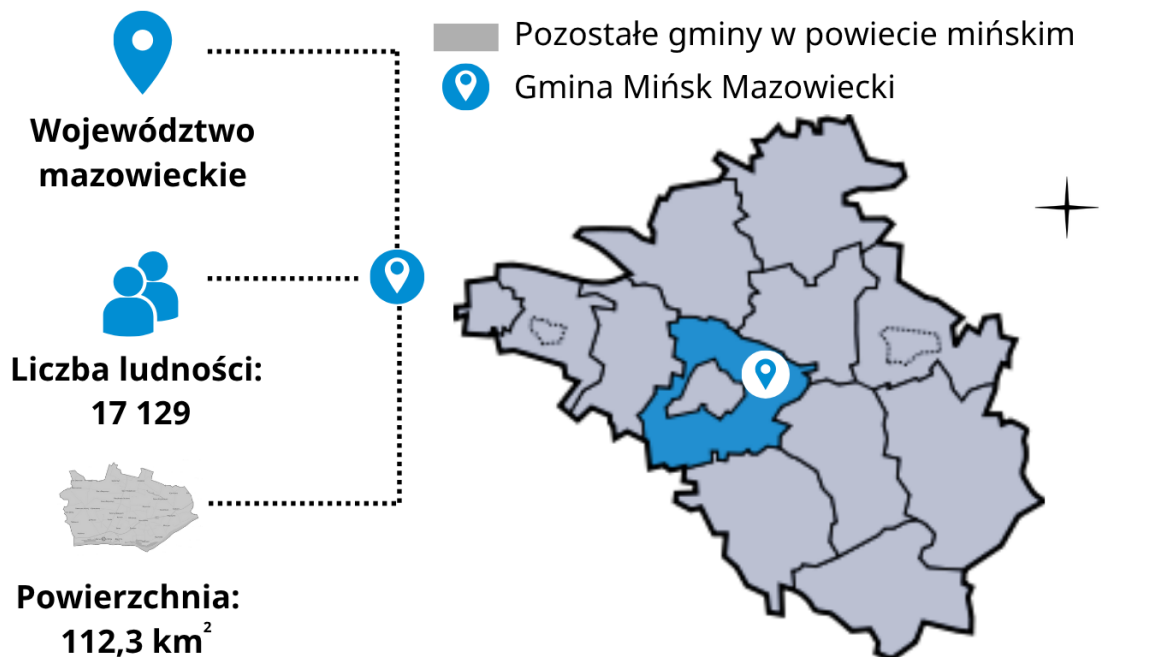
Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2021-2027*, przyjętej Uchwałą Nr XXXV.311.2021 z dnia 16 grudnia 2021 roku.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MIŃSK MAZOWIECKI



Przyrost naturalny na 1 000 ludności: -0,47

Ekonomiczne grupy wieku:

8 518



49,7%

8 611



50,3%

17,6%



22,9%



59,5%

EDUKACJA



- 7 Szkół Podstawowych
- Przedszkole Publiczne

CZAS WOLNY



- Biblioteka Publiczna Gminy Mińsk Mazowiecki z siedzibą w Stojadłach
- Rezerwat Przyrody "Bagno Pogorzel"
- 15 placów zabaw i siłownia zewnętrzna
- 8 boisk ogólnodostępnych

POMOC SPOŁECZNA I WSPARCIE RODZIN



- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Świetlica środowiskowa Caritas
- Punkt rozwoju „Port” Fundacji Wspierania Młodzieży PORT
- 3 Grupy AA i Grupa Al-Anon
- Klub Senior+

*Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [BDL GUS]

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Mińsk Mazowiecki należą:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim,
- Urząd Gminy w Mińsku Mazowieckim,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Mińsk Mazowiecki,
- Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Grupy AA („Pierwszy Krok”, „Jutrzenka”, „Jutrzenka Bis” oraz „Andrzej”) oraz Grupa Al-Anon,
- Mińskie Centrum Profilaktyki,
- Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia SP ZOZ w Mińsku Mazowieckim,
- Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. uzależnień przy PCPR,
- Świetlica środowiskowa Caritas dwp im. Św. Franciszka z Asyżu,
- Punkt rozwoju „Port” Fundacji Wspierania Młodzieży PORT,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Mińsku Mazowieckim,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim,
- placówki oświatowe i świetlice szkolne,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki kulturalne i rekreacyjne,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

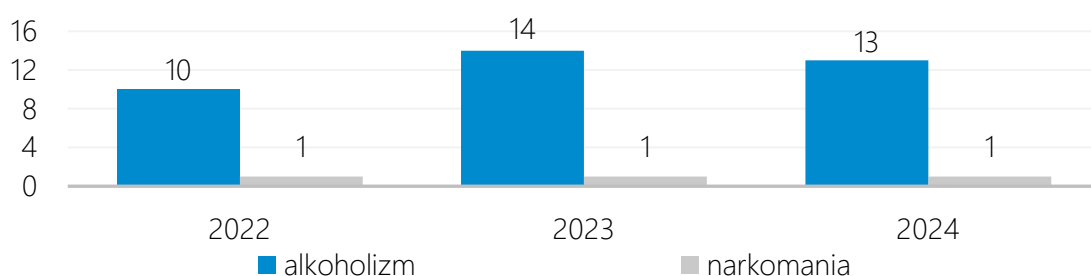
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, wśród osób korzystających z pomocy GOPS w Mińsku Mazowieckim znajdowały się rodziny dotknięte problemem uzależnienia od alkoholu oraz narkotyków. W 2024 roku ich liczba wynosiła 13, z kolei w 2023 roku było to o jedną rodzinę więcej, tj. 14, a w 2022 roku – 10. Można zauważyć, że na przełomie lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka z powodu problemu uzależnienia od alkoholu ulegała wahaniom, przy czym w stosunku do roku bazowego,

tj. 2022 odnotowano wzrost skali problemu. W przypadku wsparcia rodzin dotkniętych narkomanią, ich liczba w analizowanym okresie utrzymywała się na stałym poziomie i wynosiła 1.

Wykres 1. Liczba rodzin i udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024



Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2022-2024

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na siódmym miejscu, a narkomania na dziesiątym. W tym samym roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 224, a więc rodziny zmagające się z problemem alkoholizmu stanowiły 5,8% ogółu. Na przełomie lat 2022-2024 ich udział ulegał wahaniom, gdyż w 2022 roku było to 4,7%, a w 2023 roku – 6,5%.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, w skład Komisji wchodziło 8 członków¹⁰. Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

¹⁰ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024.

2. Kontrolę zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpracę z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA w Mińsku Mazowieckim podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 przedstawia kolejna tabela. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili łącznie 41 rozmów z osobami z problemem alkoholowym, a także wystąpili do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 7 mieszkańców Gminy. W analizowanym okresie liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy ulegała systematycznemu wzrostowi – w 2023 roku względem 2022 roku zwiększyła się dwukrotnie, natomiast w 2024 roku względem roku

poprzedniego odnotowano wzrost o 20,6%. Na przestrzeni analizowanych lat, liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego również uległa zwiększeniu. W przypadku członków rodzin osób uzależnionych także zauważa się wzrost liczby osób, z którymi rozmawiali członkowie Komisji – w 2024 roku z tej formy wsparcia skorzystały 63 osoby, czyli o 14,6% więcej niż w 2023 roku i ponad trzykrotnie więcej niż w 2022 roku.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	17	34	41
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	19	55	63
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	7	7

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej w związku z podejrzeniem występowania korelacji problemu przemocy i uzależnienia od substancji. Prowadzenie rozmów z osobami stosującymi i doświadczającymi przemocy, a także ze świadkami przemocy domowej jest przejawem interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów i holistycznego generowania działań wspierająco-naprawczych oraz profilaktycznych. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 30 osobami doznającymi przemocy domowej w związku z prowadzeniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, a także z 26 osobami stosującymi przemoc. Ważnym aspektem prowadzonych rozmów z osobami doświadczającymi przemocy domowej jest informowanie ich o dostępnych formach wsparcia, w tym poradnictwa, schronienia i innych usług GOPS oraz PCPR. W porównaniu do lat poprzednich nastąpiło zmniejszenie skali prowadzonych działań w tym zakresie.

Tabela 2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim wobec osób dotkniętych przemocą domową w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób doznających przemocy domowej, z którymi przeprowadzono rozmowy	62	41	30
liczba osób stosujących przemoc domową, z którymi przeprowadzono rozmowy	41	34	26
liczba świadków przemocy, z którymi przeprowadzono rozmowy	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W 2024 roku oraz w latach poprzednich na terenie Gminy funkcjonował **Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GPKI)**, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową.

Punkt działa w budynku Urzędu Gminy Mińsk Mazowiecki, przy ul. Chełmońskiego 14 i jest czynny w każdy pierwszy czwartek miesiąca w godz. 16:00 - 18:00. Informacja o działalności Punktu oraz możliwości skorzystania ze wsparcia znajduje się na głównej stronie internetowej Gminy: <https://www.minskmazowiecki.pl/>.

Bezpłatne poradnictwo udzielane jest przez 8 ekspertów, w tym:

- pracownika socjalnego,
- pedagogów/nauczycieli,
- policjantów,
- kuratora,
- pracownika administracji GKRPA.

W 2024 roku w GPKI udzielono porad 60 osobom dotkniętym problemem alkoholowym. Dodatkowo, wsparcie otrzymało 30 dorosłych członków rodziny osoby z problemem alkoholowym, 28 osób doznających przemocy domowej oraz 26 osób stosujących przemoc domową. Należy zauważyć, że w analizowanym okresie zapotrzebowanie na specjalistyczne

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

poradnictwo wśród osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin uległo znacznemu zwiększeniu. W przypadku osób dotkniętych przemocą domową dostrzegany jest systematyczny spadek liczby korzystających ze wsparcia, natomiast wśród osób stosujących przemoc domową dane statystyczne ulegają wahaniom. Przypadki wsparcia osób z problemem narkomanii i ich bliskich są z kolei sporadyczne. Dane te wskazują na potrzebę stałego rozwoju aparatu pomocowego i usługowego, w tym zainicjowania dodatkowych działań środowiskowych ukierunkowanych na rozpoznawanie i wspieranie środowisk szczególnie dotkniętych lub narażonych na występowanie tego rodzaju sytuacji kryzysowych. Należy zauważyć, iż Punkt oferuje wsparcie w ograniczonym zakresie czasowym, tj. 2 godziny w miesiącu, a wśród specjalistów nie znajduje się psycholog ani terapeuta uzależnień, co wskazuje na obszar wymagający szczególnej uwagi i działań GKRPA w okresie wdrażania Programu. Szczegółowe dane w zakresie działalności GPKI przedstawia kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Gminnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Mińsku Mazowieckim w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	41	53	60
osoby z problemem narkotykowym	1	1	0
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	19	22	30
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	1	0
osoby doznające przemocy domowej	62	36	28
osoby stosujące przemoc domową	41	23	26

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Niezwykle ważnym zasobem wsparcia mieszkańców dotkniętych uzależnieniem lub współuzależnieniem, a także zmagających się z przemocą domową jest **Mińskie Centrum Profilaktyki**, przy ul. Juliana Tuwima 1 w Mińsku Mazowieckim. W ramach porozumienia międzygminnego, od 2022 roku Centrum świadczy nieodpłatne usługi specjalistyczne mieszkańcom Gminy Mińsk Mazowiecki, w tym w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przed przemocą. W świetle zawartego porozumienia, mieszkańcy mogą korzystać m.in. ze wsparcia specjalisty

psychoterapii uzależnień, psychoterapeuty, psychologów, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prawnika, pedagoga oraz specjalisty ds. przeciwdziałania narkomanii, co w znaczący sposób uzupełnia lokalny koszyk usług społecznych. Ponadto, w Centrum prowadzone są grupy wsparcia terapeutycznego, tj.:

- Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla osób współuzależnionych;
- Grupa realizująca program edukacyjno-terapeutyczny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików;
- Grupa biorąca udział w cyklu warsztatów umożliwiających zdobywanie praktycznych umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i narkotyków – dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych;
- Grupa edukacyjno-terapeutyczna poświęcona zapobieganiu nawrotom choroby alkoholowej – dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zarówno informacja o ofercie, jak i godziny pracy specjalistów oraz ścieżka realizacji wizyty są upowszechnione na stronie internetowej Gminy, zapewniając tym samym mieszkańcom pełen dostęp do informacji o dostępnych usługach.

Na terenie Gminy funkcjonują 4 samopomocowe grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym typu AA (Anonimowi Alkoholicy), których celem jest wzmacnianie postaw abstynenckich, propagowanie trzeźwości, edukacja oraz tworzenie w społeczeństwie wzorców wolnego od uzależnień, zdrowego i bezpiecznego stylu życia w aspekcie zdrowia fizycznego i psychicznego:

- grupa AA „Pierwszy krok” spotyka się w każdy poniedziałek w godzinach 17.00-19.00 w budynku Kościoła pw. Kardynała św. Antoniego z Padwy (ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 54);
- grupa AA „Jutrzenka” spotyka się w każdą środę w godzinach 18.15-20.15 w budynku parafialnym Kościoła Starokatolickiego Mariawitów (ul. Romualda Traugutta 17);
- grupa AA „Jutrzenka Bis” spotyka się w każdy piątek w godzinach 18.00-20.00 w budynku parafialnym Kościoła pw. NNMP (ul. Kościelna 1);

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

- grupa AA „Andrzej” spotyka się w każdą niedzielę w godzinach 16.00-18.00 w budynku parafialnym Kościoła pw. NNMP (ul. Kościelna 1).

Oferta wsparcia kierowana jest również do członków rodzin osób uzależnionych. Grupa Al-Anon spotyka się we wtorki w godzinach 17.00-19.00 w przestrzeni Mińskiego Centrum Profilaktyki (ul. Tuwima 1).

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W 2024 roku w szkołach funkcjonujących na terenie Gminy przeprowadzono program o potwierdzonej skuteczności, tj. program rekomendowany w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii. Programem „Debata” objęto łącznie 53 uczniów oraz 5 nauczycieli lub wychowawców. W 2023 roku było to z kolei 88 uczniów i 6 nauczycieli/wychowawców, a w 2022 roku – 123 uczniów i 7 pracowników placówek oświatowych. W latach wcześniejszych na terenie Gminy realizowano również program „Spójrz Inaczej” (dla klas 4-6).

Ponadto, w 2024 roku i latach poprzednich realizowano inne formy działań profilaktycznych skierowane do dzieci i młodzieży, w tym programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej, którymi objęto 388 uczniów, 42 nauczycieli/wychowawców oraz 150 rodziców.

Dodatkowo, dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także ogółu lokalnej społeczności organizowane są inne oddziaływania profilaktyczne. W 2024 roku przeprowadzono spektakle dla 59 uczestników, zorganizowano festyny i imprezy plenerowe, w których uczestniczyło 320 mieszkańców, a także konkursy artystyczne o charakterze profilaktycznym, w których udział wzięło 35 uczniów. W ramach swojej działalności, GKRPA dystrybuowała także materiały edukacyjne, w tym plakaty, ulotki, biuletyny i książki, dotyczące problemu uzależnień.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

Ważnym aspektem działalności na rzecz profilaktyki zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży jest również prowadzenie lokalnego programu profilaktycznego dla dzieci z terenu Gminy. Od 2010 roku w budynku OSP w Targówce, przy ul. Mazowieckiej 39, odbywają się zajęcia. Czterogodzinne spotkania realizowane średnio 3-4 razy w tygodniu i kierowane są do dzieci w wieku 6-13 lat. Program oferuje dzieciom różne aktywności, w tym plastyczno-konstrukcyjne, teatralne, ekologiczne, kształtujące postawę czytelną, kulinarne, rekreacyjno-sportowe, ale również psychoedukacyjne, socjoterapeutyczne i arteterapeutyczne. Animacja czasu wolnego umożliwia dzieciom prawidłowy rozwój psycho-społeczny oraz rozwój zainteresowań. Programem są objęte m.in. dzieci wychowujące się w rodzinach dotkniętych uzależnieniem, co dodatkowo pozytywnie wpływa na ich integrację społeczną z grupą rówieśniczą. W 2024 roku w zajęciach uczestniczyło 34 młodych mieszkańców Gminy, w tym 15 z rodzin zmagających się z problemem alkoholowym.

Należy również wskazać, że dzieci i młodzież z Gminy Mińsk Mazowiecki mają możliwość uczestniczenia w koloniach i obozach, w ramach których realizowany jest program terapeutyczny, a w 2024 roku taką formą oddziaływania objęto 105 uczniów, w tym 80 w ramach kolonii letnich i 25 podczas ferii zimowych.

Funkcję wspierającą lokalny system przeciwdziałania uzależnieniom w Gminie pełni także **Świetlica środowiskowa** prowadzona przez Caritas dwp im. Św. Franciszka z Asyżu. Działalność placówki wsparcia dziennego skierowana jest do dzieci w wieku od 6 do 15 lat. W ramach prowadzonych zajęć korekcyjnych i rozwojowych, dzieci w placówce objęte są m.in. elementami socjoterapii, pomocą w nauce i odrabianiu zadań domowych, opieką pedagogiczną, dożywianiem, a także organizowany jest dla nich aktywny czas wolny, m.in. poprzez gry i zabawy świetlicowe.

Wsparcie dla starszych dzieci i młodzieży świadczone jest natomiast przez **Punkt rozwoju „Port”** prowadzony przez Fundację Wspierania Młodzieży PORT. Placówka skierowana jest do dzieci w wieku 14-19 lat i umożliwia indywidualny rozwój swoich potencjałów i rozwiązywanie trudności. Prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne,

edukacyjne, sportowe, rozwijające zainteresowania i zdolności oraz pomoc w nauce. Ponadto Punkt prowadzi rozmowy indywidualne, a także zajęcia grupowe młodzieży z opiekunami w celu edukacji w zakresie rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z emocjami i stresem.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MIŃSK MAZOWIECKI

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 21 079 119,41 zł, w tym najwięcej, bo 10 963 731,33 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa) wyniosła 7 661 529,12 zł, natomiast od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 2 453 858,96 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy ulegała niewielkim wahaniom, a w 2024 roku względem 2023 roku wzrosła o 2,6%.

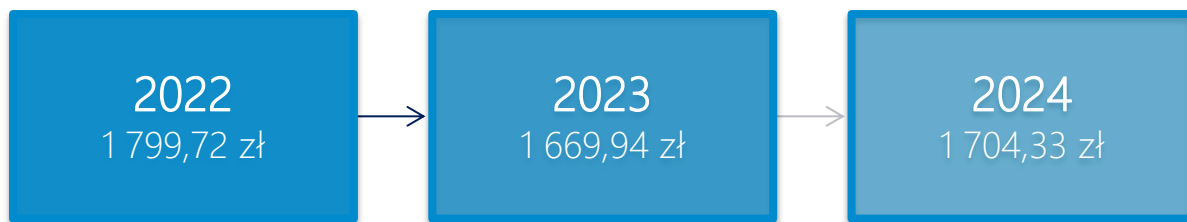
Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki w latach 2022-2024



Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W 2024 roku Gminę Mińsk Mazowiecki zamieszkiwało łącznie 12 368 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 704,33 zł – w porównaniu do 2022 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców wynosiła 12 016 osób, nastąpił spadek na poziomie 5,3%, z kolei w zestawieniu z rokiem poprzednim (2023), zaobserwowano wzrost na poziomie 2,1%.

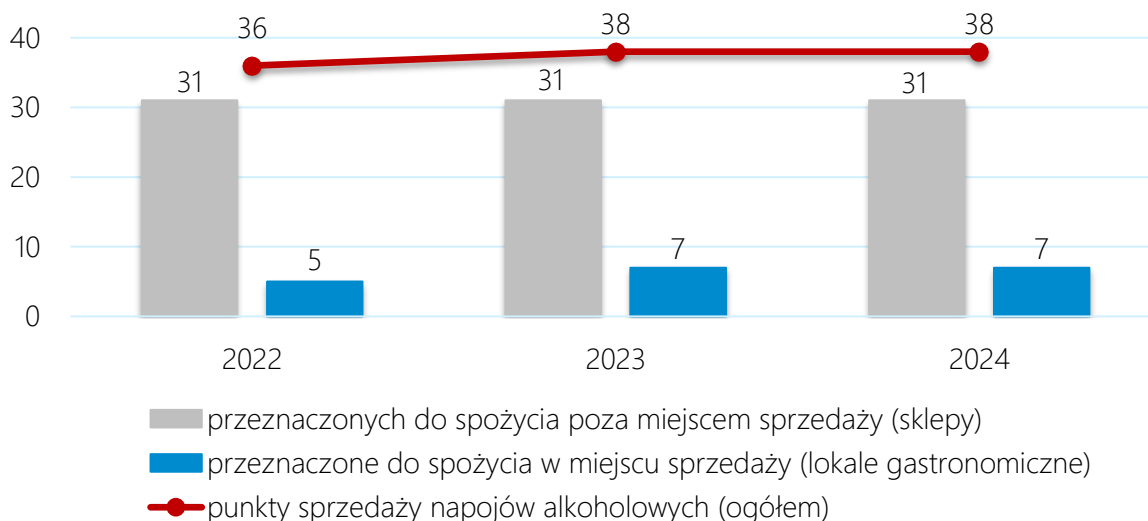
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Mińsk Mazowiecki na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy uległa niewielkiemu wzrostowi – w 2023 i 2024 roku na jej obszarze znajdowało się 31 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 7 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne). W stosunku do 2022 roku liczba punktów prowadzących sprzedaż alkoholu zwiększyła się o 2.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Mińsk Mazowiecki na przestrzeni lat 2022-2024



Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024

Każdego roku GKRPA prowadzi kontrole punktów sprzedaży alkoholu i weryfikuje prawidłowość działań i sprzedaży alkoholu, m.in. w zakresie przestrzegania zakazu reklamy alkoholu, spożywania go na terenie sklepu oraz sprzedaży alkoholu nieletnim. W 2024 roku kontrole przeprowadzone zostały w 9 punktach.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie zasięgu i natężenia występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, przemocą domową i rówieśniczą, sięganiem po papierosy i e-papierosy oraz uzależnieniami behawioralnymi.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z Gminy Mińsk Mazowiecki wypełnili łącznie 198 kwestionariuszy ankiet¹¹. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne w większym stopniu uczestniczyły dziewczynki, które stanowiły 52,0% badanej próby (103 osoby), podczas gdy chłopcy wypełnili pozostałe 42,0% kwestionariuszy (95 osób).

Rysunek 3. Płeć: N¹²=198

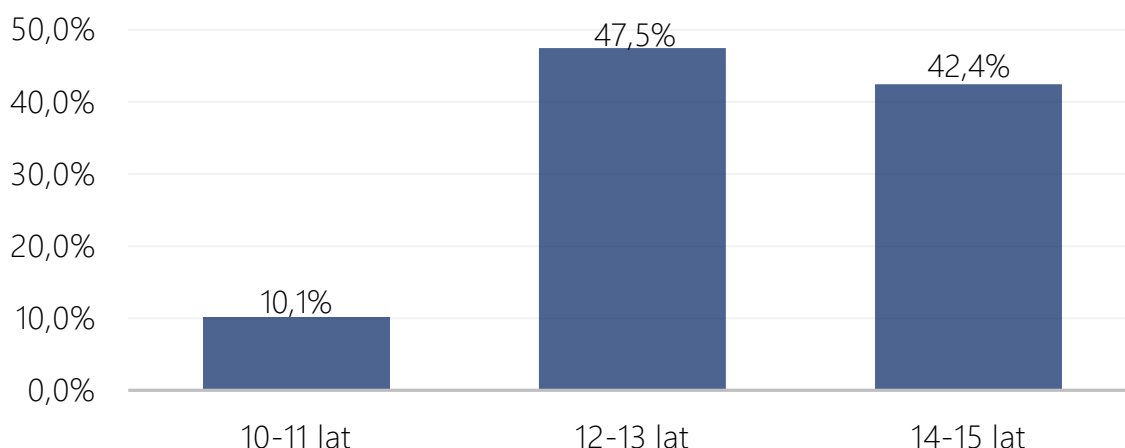


Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący. Niemal połowa uczniów biorących udział w badaniu, zadeklarowała wiek mieszczący się w przedziale 12-13 lat (47,5%). Odsetek 42,4% respondentów wskazał na wiek 14-15 lat, z kolei 10,1% uczestników badania miało wówczas 10-11 lat.

¹¹ Ze względu na zaokrąglenia wartości po przecinku, w niektórych przypadkach dane na wykresach mogą nie sumować się do 100%.

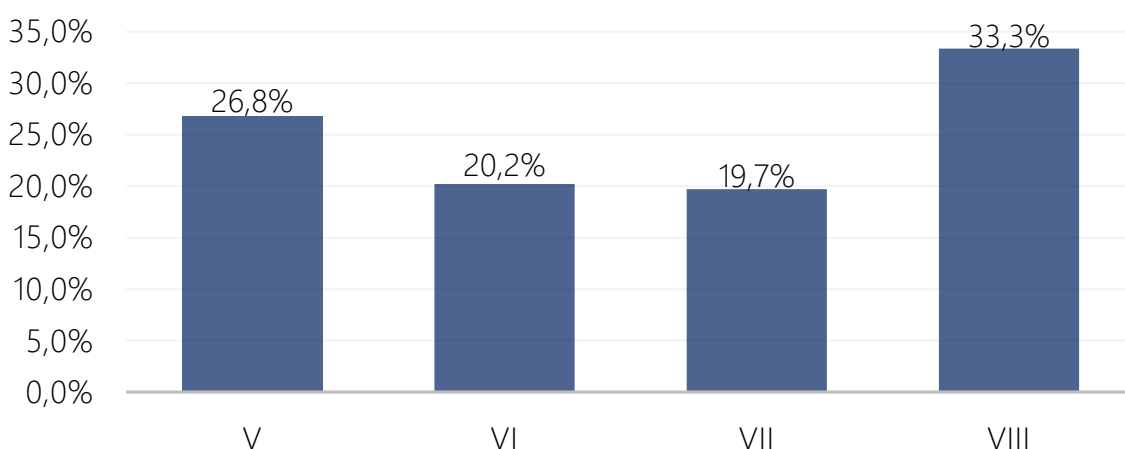
¹² N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 3. Wiek: N= 198



Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwięcej ankietowanych uczniów uczęszczało w momencie badania do klasy VIII szkoły podstawowej (33,3%), co czwarty wskazał na klasę V (26,8%), a co piąty – klasę VI (20,2%) oraz klasę VII (19,7%).

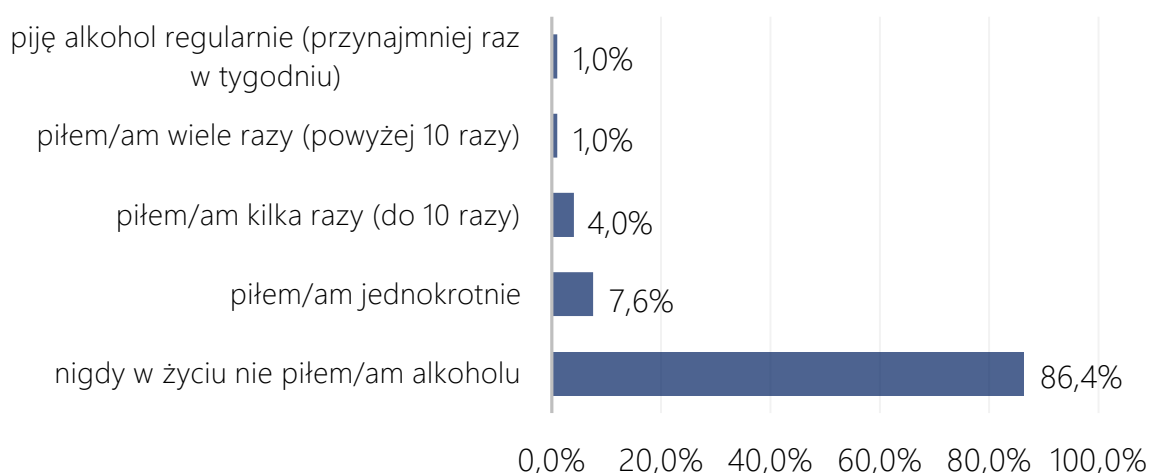
Wykres 4. Klasa: N= 198



PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyczy problemu spożywania alkoholu przez uczniów z Gminy Mińsk Mazowiecki. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, kontakt z alkoholem miał średnio co siódmy badany uczeń (13,6%), w tym 7,6% spożyło go jednokrotnie, 4,0% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 1,0% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast odsetek 1,0% respondentów zadeklarował regularne sięganie po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=198



Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że zdecydowana większość uczniów po inicjacji alkoholowej nie spożywała alkoholu w tym okresie (70,4%, tj. 19 osób), natomiast 18,5% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (5 osób). Na przedział 3-4 razy nie wskazała żadna z badanych osób, z kolei 1 odpowiedź padła na przedział 5-7 razy (3,7%). Część młodych mieszkańców przyznała w badaniu, że w omawianym okresie sięgnęła po alkohol więcej niż 7 razy (2 osoby, tj. 7,4%), co wskazuje na występowanie zjawiska regularnego spożywania alkoholu przez część młodzieży. Kształtowanie się niezdrowych nawyków podczas dojrzewania może prowadzić do uzależnienia w przyszłości, a w efekcie konieczności rozwoju usług społecznych ukierunkowanych na niwelowanie negatywnych skutków uzależnień.

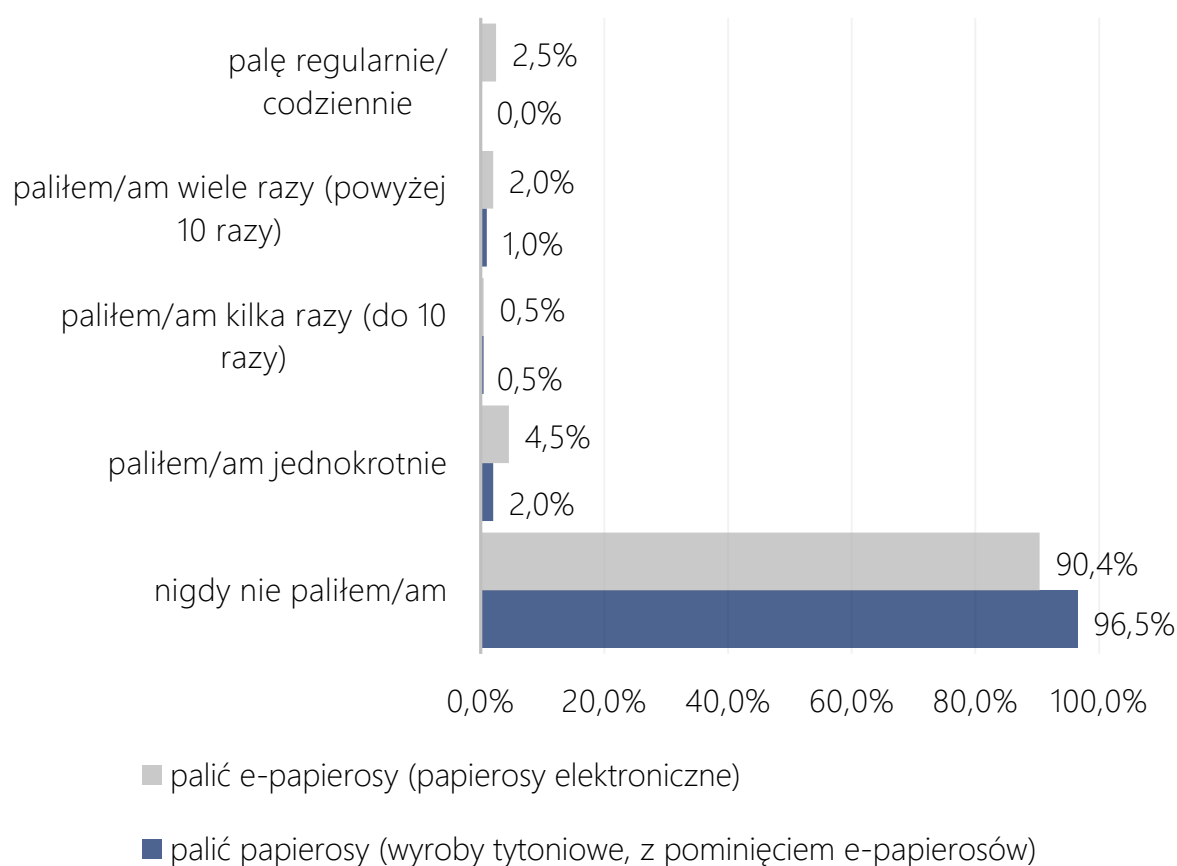
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=27

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	70,4%	19
1 – 2 razy	18,5%	5
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	3,7%	1
więcej niż 7 razy	7,4%	2

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych mieszkańców Gminy wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 3,5% ankietowanych, wśród których 2,0% paliło je jednokrotnie, 0,5% sięgnęło po nie kilka razy (do 10 razy), a odsetek 1,0% potwierdził wielokrotny kontakt z nimi (powyżej 10 razy). Korzystanie z e-papierosów potwierdził z kolei większy odsetek ankietowanych, bo blisko co dziesiąty uczeń, tj. 9,5%. Wśród nich 4,5% sięgnęło po nie jednokrotnie, 0,5% – kilka razy (do 10 razy), 2,0% – wiele razy (powyżej 10 razy), a 2,5% sięga po nie regularnie/codziennie.

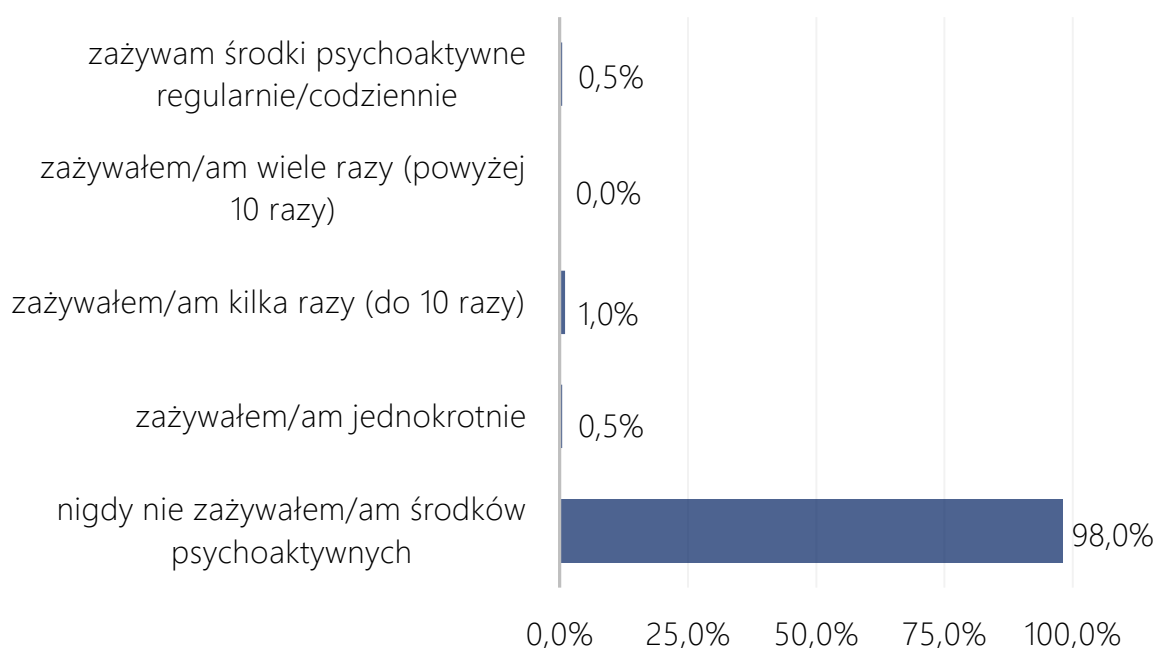
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 198



PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że stosunkowo niewielki odsetek osób sięgnął kiedykolwiek po substancje psychoaktywne, tj. 2,0%. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż wśród nich występują osoby, które zadeklarowały regularne/codziennie sięganie po nie – 0,5%. Dodatkowo, 1,0% badanych stwierdziło, że miało kontakt z takimi substancjami kilka razy (do 10), a 0,5% zażywało je jednokrotnie.

Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=198



Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęła po nie zdecydowana większość z osób będących po inicjacji, tj. 3 osoby. 2 ankietowanych zażywało tego typu substancje 3-4 razy (50,0%), a 1 odpowiedź padła na częstotliwość większą niż 7 razy w okresie 30 dni przed badaniem (25,0%).

Tabela 5. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=4

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	25,0%	1
1 – 2 razy	0,0%	0
3 – 4 razy	50,0%	2
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	25,0%	1

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, wszyscy badani sięgnęli po marihuanę i jest ona najpopularniejszą substancją w grupie badanych uczniów (4 osoby, tj. 100,0%). Po 2 odpowiedzi padły z kolei na dopalacze, leki w celu wywołania stanu odurzenia, mefedron oraz amfetaminę (po 50,0%). Ponadto, 1 respondent wskazał na inne substancje, wśród których wymienił *heroinę* (25,0%).

Tabela 6. Jakie były to substancje? N=4

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	100,0%	4
dopalacze	50,0%	2
leki w celu odurzenia	50,0%	2
mefedron	50,0%	2
amfetamina	50,0%	2
inne	25,0%	1

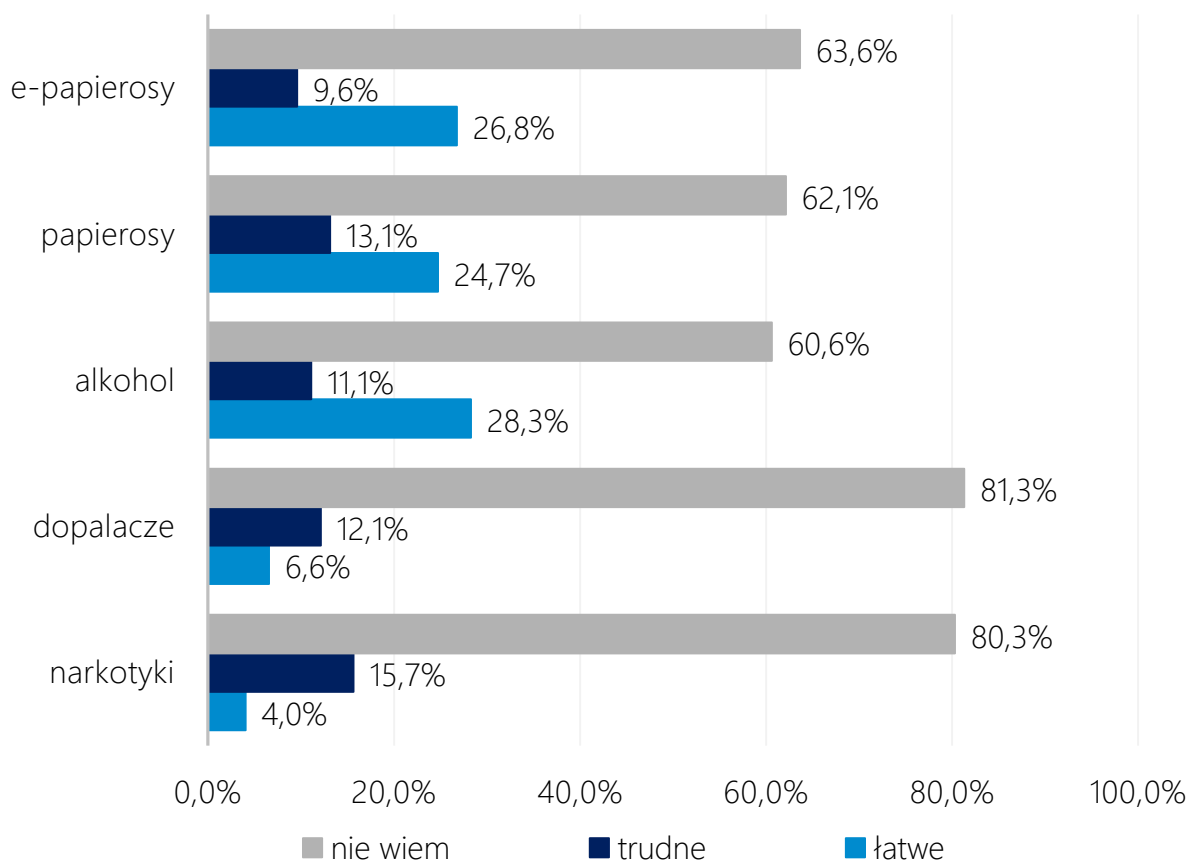
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z ich deklaracji, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie. Niemniej, największą dostępnością wśród młodych mieszkańców Gminy charakteryzuje się alkohol, e-papierosy oraz papierosy tradycyjne, na co wskazywał średnio co czwarty respondent. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 4,0% ankietowanych, a trudne dla 15,7%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 6,8% badanych, a trudne dla 12,1%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 28,3 badanych, a trudny dla 11,1%,

- papierosy są łatwe do zdobycia dla 24,8% respondentów, a trudne dla 13,1%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 26,8% młodych mieszkańców, a trudne dla 9,6%.

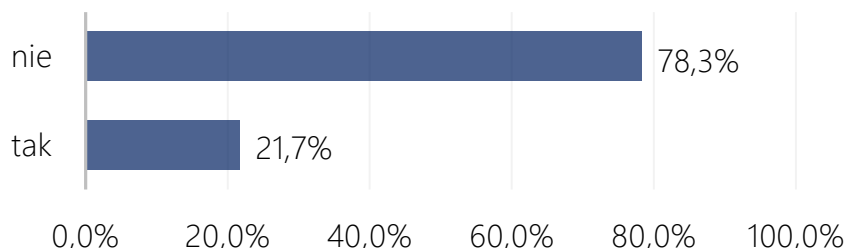
Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 198



PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących Gminę Mińsk Mazowiecki. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że średnio co piąty młody mieszkaniec Gminy doświadczył przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (21,7%).

Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=198



Podczas badania diagnozującego dany problem określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów z ich szkoły (24 osoby, tj. 57,1%). W dalszej kolejności wskazywano na kolegów/koleżanki spoza szkoły (11 osób, tj. 26,2%) oraz rodzeństwo (9 osób, tj. 21,4%). 5 ankietowanych przyznało również, że przemoc wobec nich stosowali rodzice (11,9%), a 6 uczniów wskazało na inne osoby, w tym członków rodziny – wujek, babcia, dziadek (14,3%). 1 osoba pominęła odpowiedź na to pytanie.

Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=42

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	57,1%	24
koledzy/koleżanki spoza szkoły	26,2%	11
rodzeństwo	21,4%	9
inne osoby	14,3%	6
rodzice	11,9%	5

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczali. Z odpowiedzi badanych wynika, że najpowszechniej stosowaną na terenie Gminy formą przemocy jest przemoc psychiczna, z którą w ciągu ostatniego roku spotkało się 26 uczniów (66,7%). Ankietowani doznali również przemocy fizycznej, na którą wskazało 16 osób (41,0%). Wśród innych form przemocy, jakich doświadczali badani znalazła się także przemoc seksualna, na którą wskazało 12,8% osób (5 osób), a 1 uczeń przyznał, że doświadczył zaniedbania ze strony rodziców (2,6%). 4 osoby pominęły odpowiedź na to pytanie.

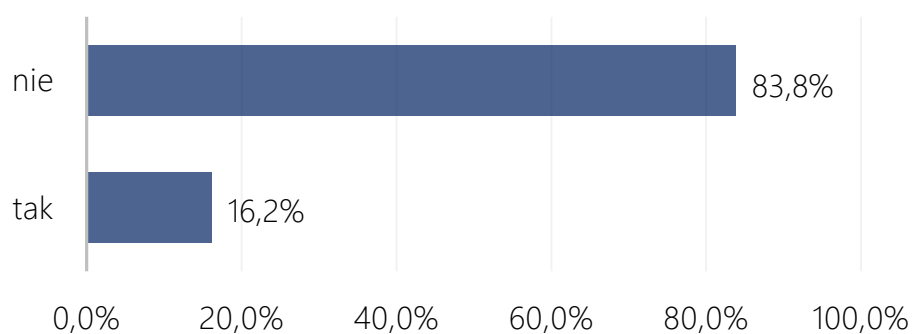
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=39

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	66,7%	26
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	41,0%	16
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	12,8%	5
nie miałem/am zapewnionej opieki kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	2,6%	1

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w okresie ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznał się niewiele mniejszy odsetek niż w przypadku doświadczania przemocy, tj. 16,2% ankietowanych.

Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=198



Badanych uczniów zapytano także o to, jakiego rodzaju przemoc stosowali. Najczęściej deklarowano stosowanie przemocy fizycznej, do której przyznało się 18 osób (62,1%), a 15 ankietowanych zadeklarowało stosowanie przemocy psychicznej (51,7%). Do zastosowania przemocy seksualnej wobec innych osób przyznało się z kolei 2 ankietowanych (6,9%). 3 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 9. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=29

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopąłem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	62,1%	18
przeżywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	51,7%	15
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	6,9%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Niemal połowa ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec uczniów z ich szkoły oraz rodzeństwa (po 14 osób, tj. 45,2%), a blisko co trzeci wskazał na kolegów/koleżanki spoza szkoły (9 osób, tj. 29,0%). 4 respondentów zadeklarowało natomiast, że zastosowało przemoc wobec innych osób, wśród których wymieniono *brata* (12,9%). 1 uczeń nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

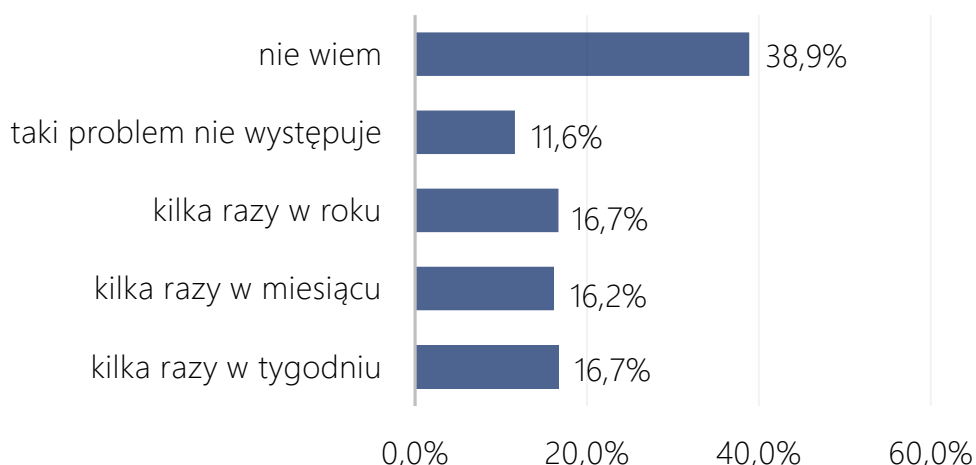
Tabela 10. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=31

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	45,2%	14
rodzeństwa	45,2%	14
kolegów/koleżanek spoza szkoły	29,0%	9
innych osób	12,9%	4

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

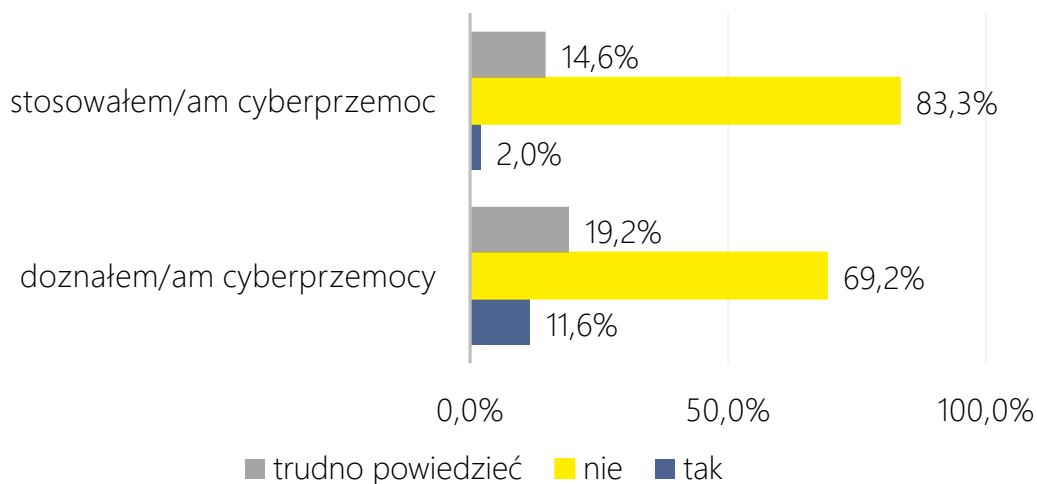
W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczna część respondentów nie potrafiła jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii (38,9%), natomiast zdaniem 11,6% badanych takie zjawisko nie występuje wcale. 16,7% uczniów twierdzi, że przemoc w szkole ma miejsce sporadycznie, tj. kilka razy w roku, a niewiele mniej zauważa występowanie tego problemu kilka razy w miesiącu (16,2%). Grupa również 16,7% badanych uczniów przyznała natomiast, że problem przemocy między uczniami jest powszechny i występuje nawet kilka razy w tygodniu.

Wykres 11. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=198



Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 11,6% z nich, natomiast do stosowania przemocy w Internecie przyznało się znacznie mniej ankietowanych, bo 2,0%. Część respondentów miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało 19,2% badanych w przypadku doświadczenia cyberprzemocy i 14,6% w przypadku stosowania jej.

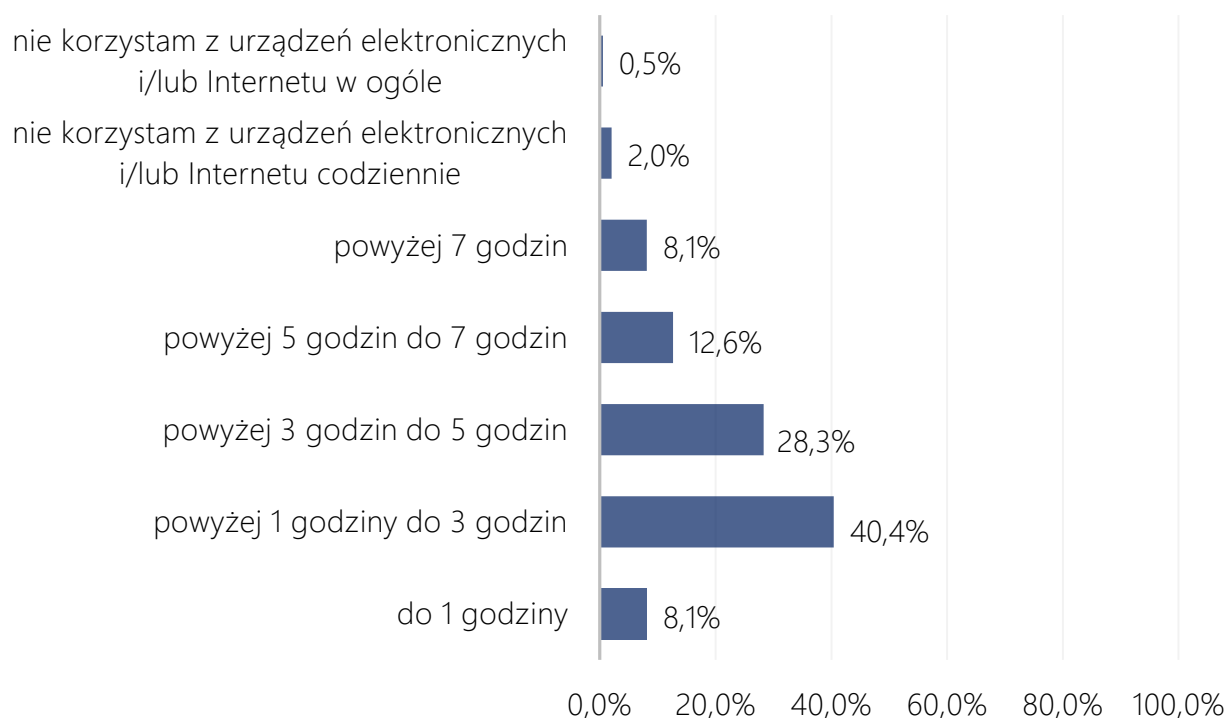
Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)?
N=198



KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z Gminy Mińsk Mazowiecki. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urzędzeń w ciągu dnia. Analiza wykazała, że średnio co czwarty młody mieszkaniec przeznaczą na tę czynność powyżej 3 do 5 godzin dziennie (28,3%), natomiast odsetek 40,4% ankietowanych – powyżej 1 do 3 godzin. 12,6% respondentów korzysta z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu od 5 do 7 godzin dziennie, a 8,1% badanych – powyżej 7 godzin. Na czas do 1 godziny dziennie wskazał natomiast odsetek 8,1% badanych, z kolei 2,0% respondentów zadeklarowało, że nie korzysta z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie, a 0,5%, że nie robi tego w ogóle.

Wykres 13. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urzędzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=198



W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urzędzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urzędzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 65 osób (33,0%), w tym

18 badanym zdarzyło się to jednokrotnie (9,1%), 35 uczniom – czasami (17,8%), a po 6 wskazań padło na odpowiedź „często” oraz „bardzo często” (po 3,0%).

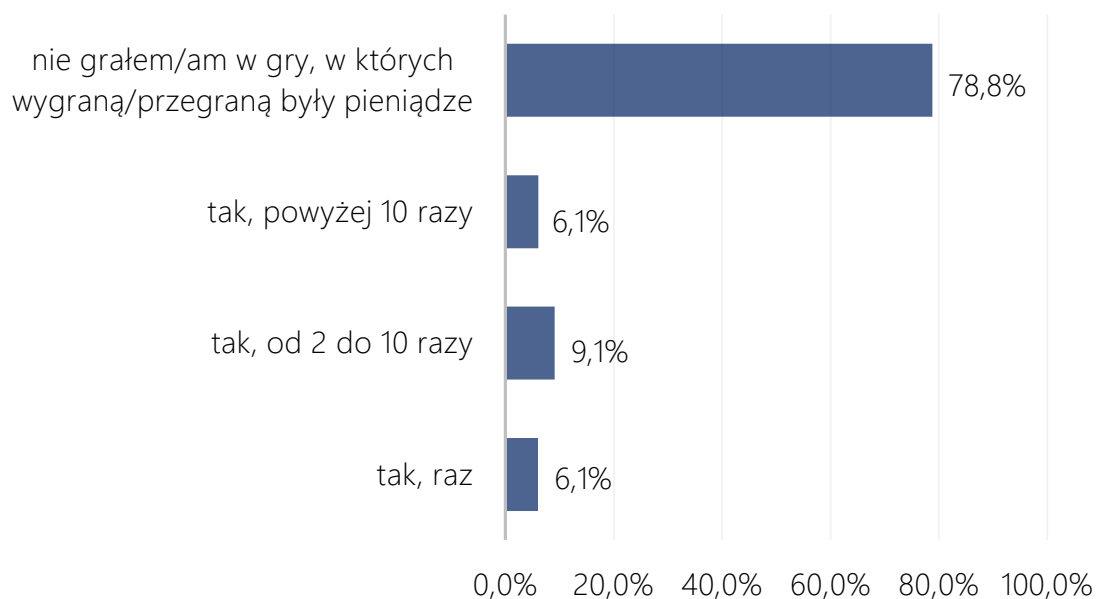
Tabela 11. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=197

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	3,0%	6
tak, często	3,0%	6
tak, czasami	17,8%	35
tak, jednokrotnie	9,1%	18
nie	67,0%	132

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmował się tego średnio co piąty badany, tj. 22,3%. Wśród tych osób 6,1% grało w nie jednokrotnie, 9,1% – od 2 do 10 razy, a 13,5% natomiast kolejne 6,1% respondentów wskazało, że zdarzyło się to powyżej 10 razy.

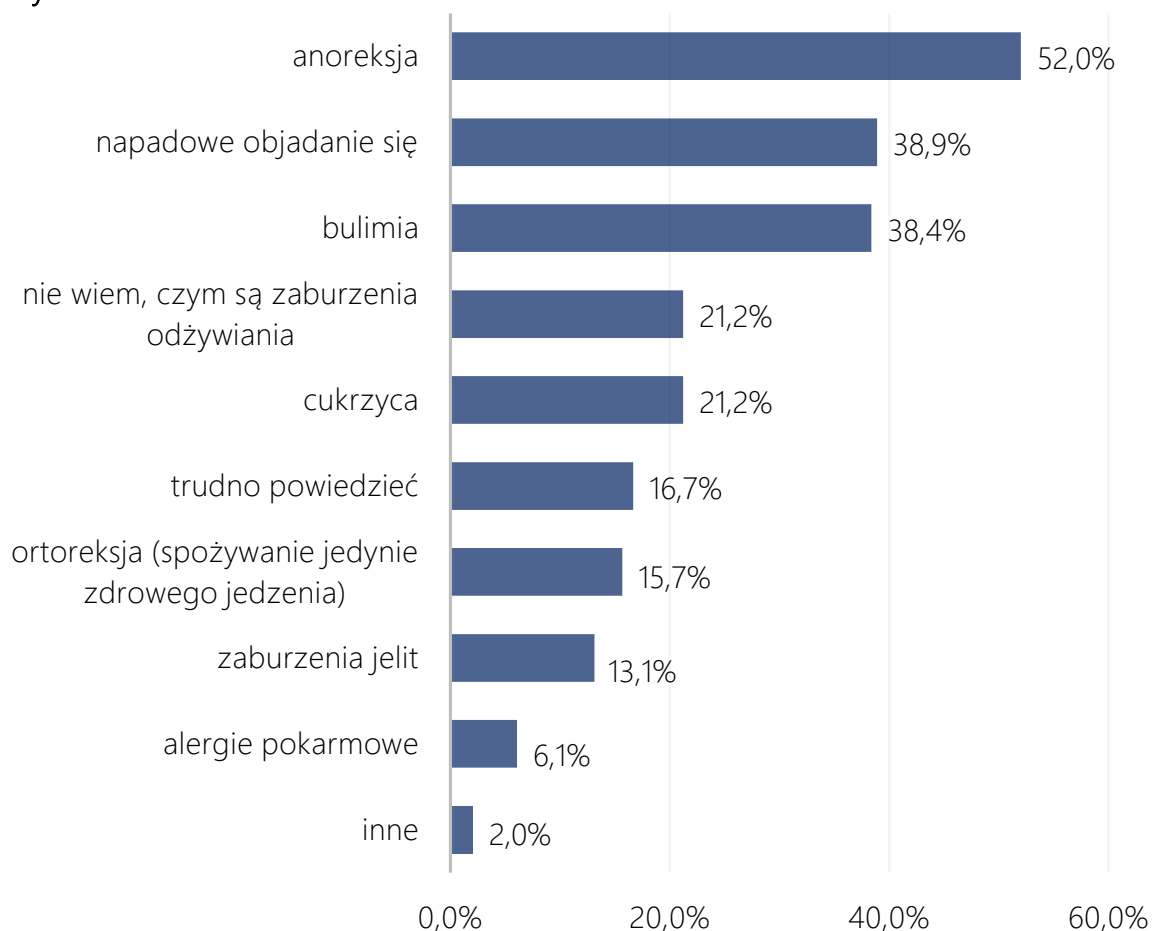
Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=198



ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z Gminy Mińsk Mazowiecki dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Odsetek aż 21,2% badanych przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 16,7% ankietowanym trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (52,0%), napadowe objadanie się (38,9%), bulimię (38,4%), a także ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia) – 15,7%. Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 21,2% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 13,1% osób w przypadku zaburzeń jelit oraz 6,1% badanych odnośnie alergii pokarmowych. 2,0% ankietowanych zaznaczyło inne formy zaburzeń odżywiania wśród których wskazano na *głodzenie się* oraz *brak chęci jedzenia*.

Wykres 15. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=198



*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki, a także skala zjawiska przemocy domowej, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

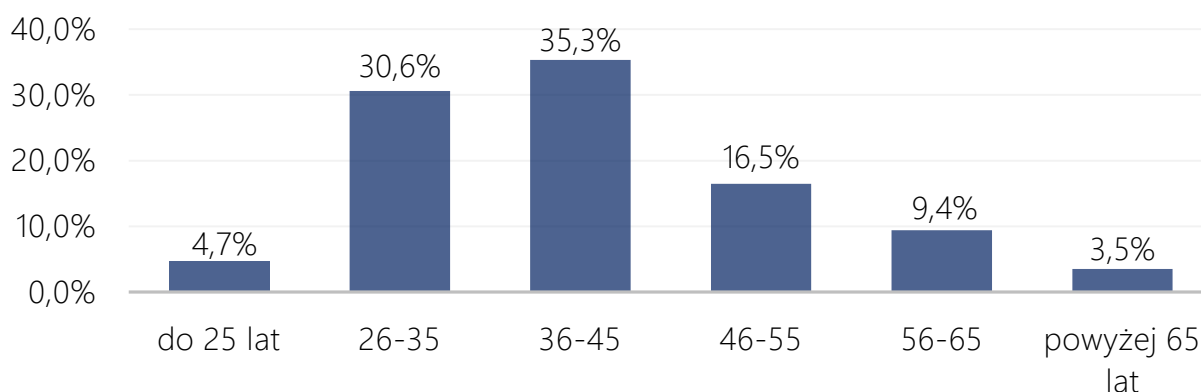
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy udział wzięło łącznie 85 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 67,1% kwestionariuszy (57 osób), natomiast mężczyźni pozostałe 32,9% (28 osób).

Rysunek 4. Płeć: N=85



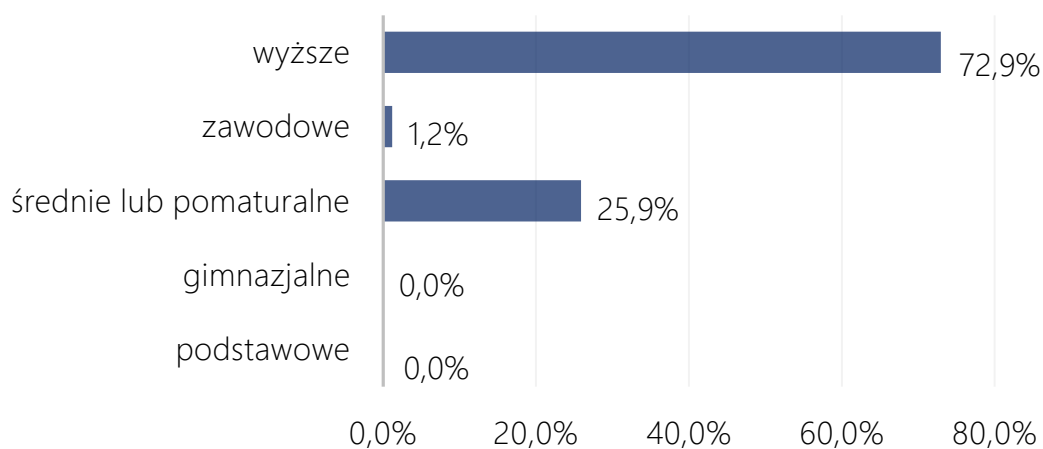
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (35,3%), a niewiele mniejszy odsetek badanych wskazał na 26-35 lat (30,6%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 46-55 lat (16,5%). Osoby w wieku między 56 a 65 rokiem życia stanowiły 9,4% badanej próby, podczas gdy respondenci do 25 roku życia – 4,7%. Pozostałe 3,5% ankietowanych to osoby powyżej 65 roku życia.

Wykres 16. Wiek: N=85



Respondenci zostali zapytani również o poziom ich wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, większość ankietowanych posiada wykształcenie wyższe (72,9%), z kolei co czwarty legitymuje się wykształceniem średnim lub pomaturalnym (25,9%). Pozostały odsetek 1,2% badanych wskazał na wykształcenie zawodowe.

Wykres 17. Wykształcenie: N=85

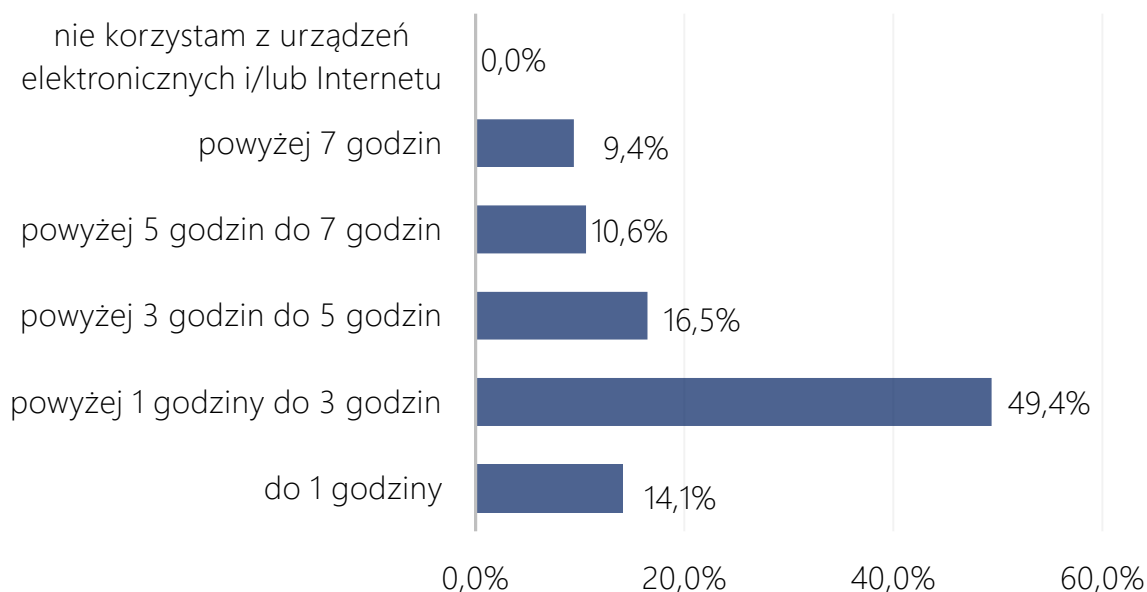


KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W pierwszym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Z ich deklaracji wynika, że blisko połowa badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (49,4%), a 16,5% ankietowanych wskazało na odpowiedź „powyżej 3 godzin do 5 godzin”. Odsetek 14,1% badanych spędza na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu „do 1 godziny”, a 10,6% respondentów wskazało na przedział od 5 do 7 godzin.

Na odpowiedź świadczącą o korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 7 godzin dziennie wskazało z kolei 9,4% ankietowanych, natomiast żaden z respondentów nie potwierdził, aby nie korzystał z tego rodzaju urządzeń w ogóle.

Wykres 18. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=85



Zapytano również, czy badanym zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. Zdecydowana większość badanych przyznała, że takie sytuacje mają miejsce (72,9%, tj. 62 osoby), a przeciwnego zdania było 4,7% ankietowanych (4 osoby). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 9,4% badanych (8 osób), z kolei 12,9% ankietowanych wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (11 osób).

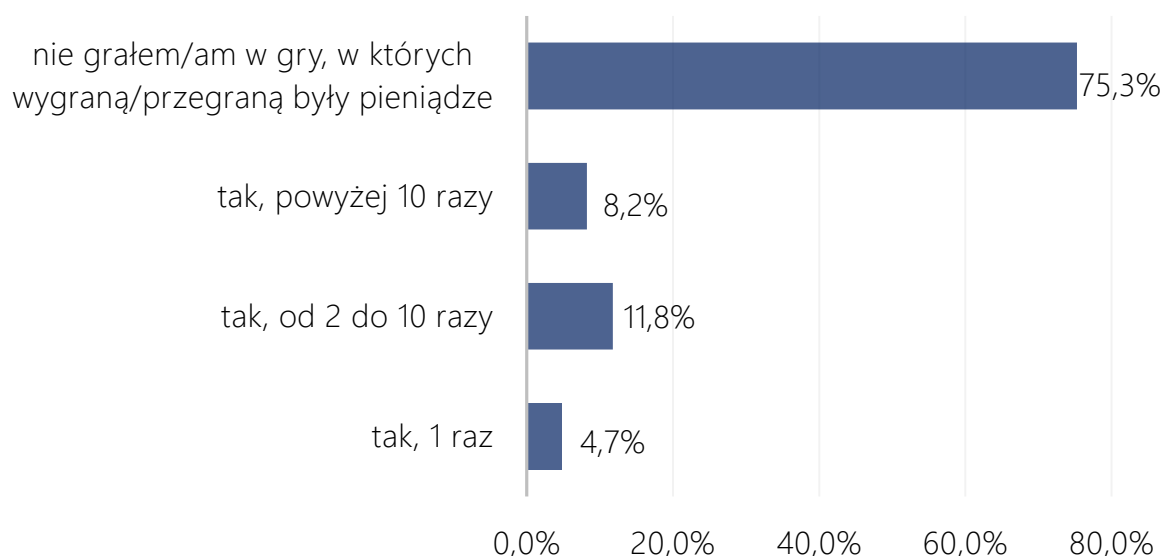
Tabela 12. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=85

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	72,9%	62
nie	4,7%	4
trudno powiedzieć	9,4%	8
nie przewiduję określonego czasu	12,9%	11

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców Gminy. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miał średnio co czwarty dorosły respondent (24,7%), wśród których 11,8%, zadeklarowało, że grało w takie gry od 2 do 10 razy, a 8,2% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy. Odsetek 4,7% respondentów wskazał, że miało to miejsce tylko 1 raz.

Wykres 19. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=85



Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami Gminy uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. Co trzeci respondent potwierdził zaistnienie takiej sytuacji (33,3%, tj. 7 osób), natomiast 52,4% badanych zaprzeczyło jakoby podobna sytuacja miała miejsce (11 osób). Odsetek 14,3% osób miał trudności z odpowiedzią na to pytanie (3 osoby).

Tabela 13. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=21

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	33,3%	7
nie	52,4%	11
trudno powiedzieć	14,3%	3

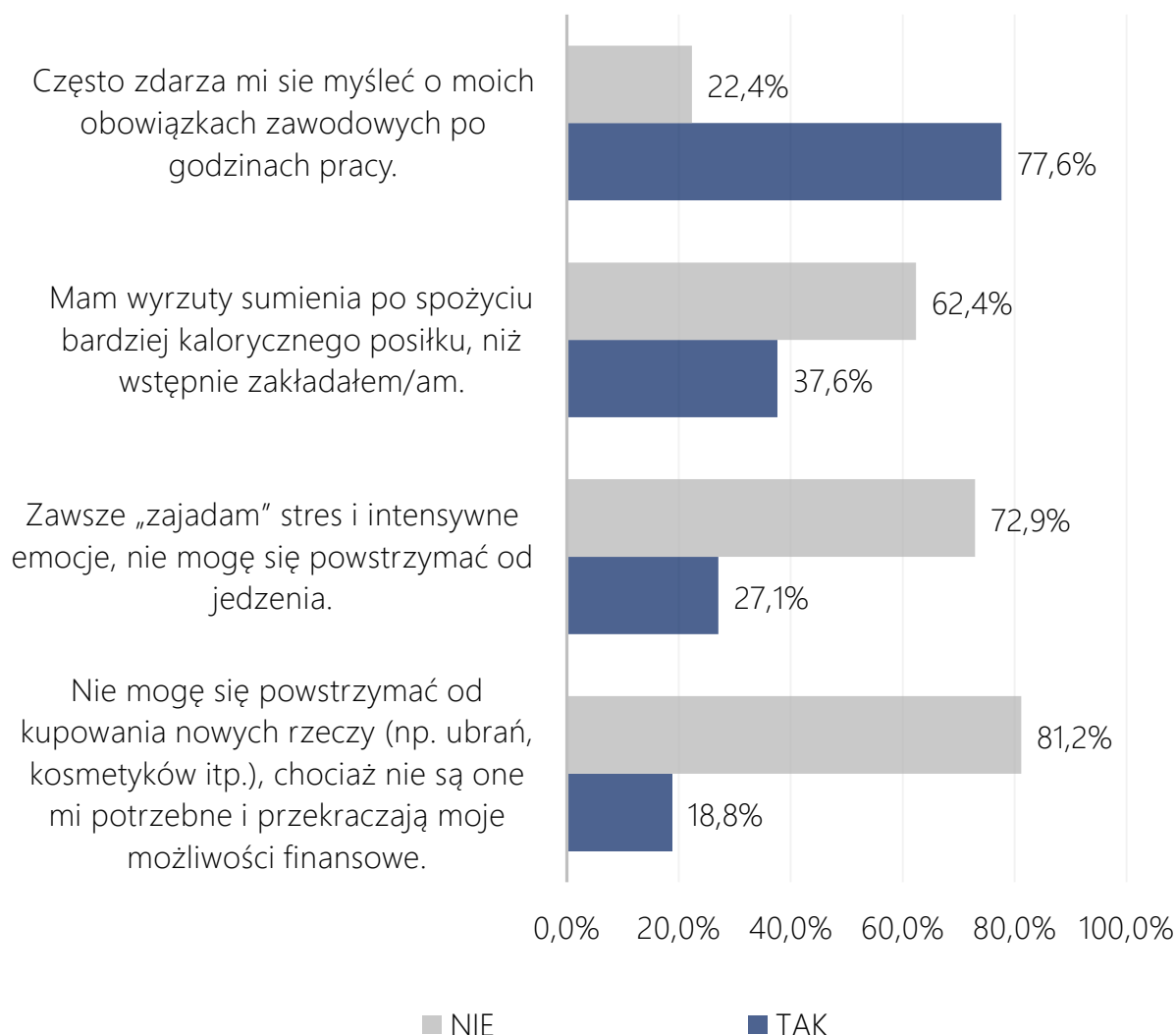
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie odżywiania oraz w kwestii pracoholizmu. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 37,6% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 27,1% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 18,8% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 77,6% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.

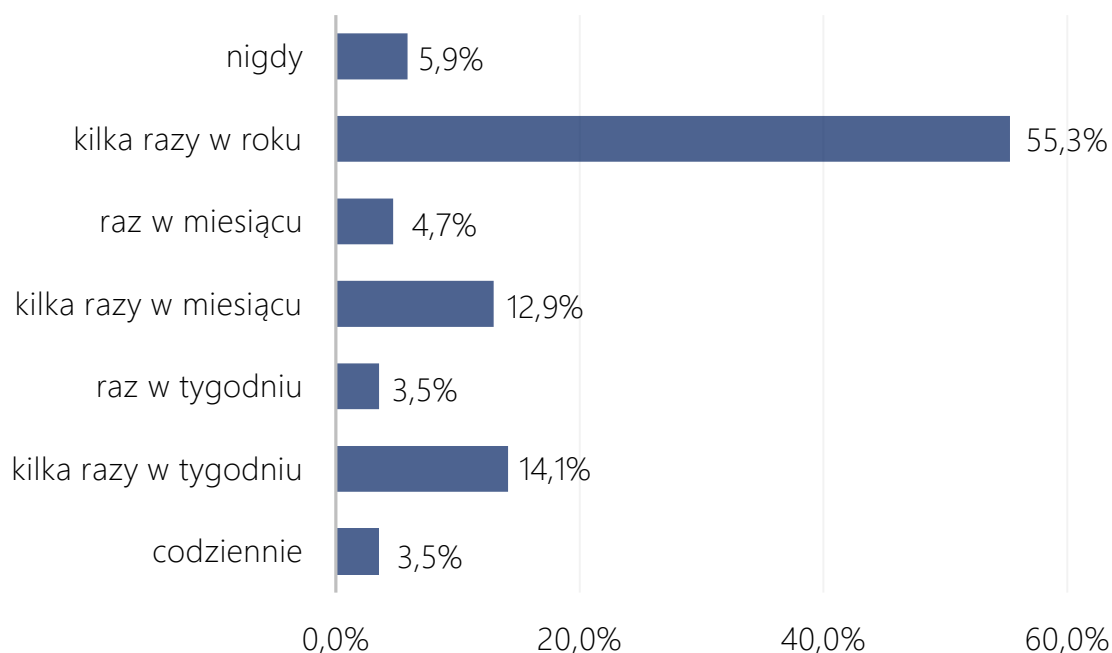
Wykres 20. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=85



PROBLEM ALKOHOŁOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował odsetek 5,9% ankietowanych, natomiast ponad połowa osób sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (55,3%). Odsetek 4,7% respondentów podał, że pije alkohol raz w miesiącu, z kolei 12,9% badanych wskazało na picie kilka razy w miesiącu. Raz w tygodniu po alkohol sięga 3,5% ankietowanych, 14,1% spożywa alkohol kilka razy w tygodniu, natomiast 3,5% – codziennie.

Wykres 21. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=85



Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Zdecydowana większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (71,3%, tj. 57 osób). Przeciwną odpowiedź podało 28,8% ankietowanych, z czego 7,5% respondentów zadeklarowało, że miało to miejsce więcej niż 10 razy (6 osób), a 2,5% osób wskazało na odpowiedź „6-10 razy” (2 osoby). Kolejne 7,5% badanych przyznało, że taka sytuacja miała miejsce 2-5 razy (6 osób), a 11,3% ankietowanych stwierdziło, że zdarzyło się to jednokrotnie (9 osób).

Tabela 14. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=80

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	11,3%	9
2-5 razy	7,5%	6
6-10 razy	2,5%	2
powyżej 10 razy	7,5%	6
ani razu	71,3%	57

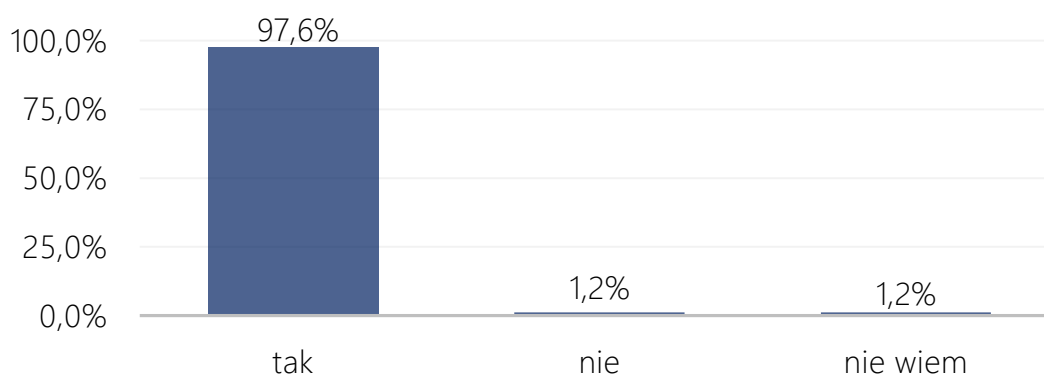
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. 2,5% ankietowanych, tj. 2 osoby, podały, iż nie posiadają prawa jazdy, z kolei 91,1% badanych nigdy nie prowadziło pojazdu mechanicznego po spożyciu alkoholu (72 osoby). Do takiej sytuacji doszło w przypadku 6,4% ankietowanych, którym zdarzyło się to jeden raz (1,3%, tj. 1 osoba), „sporadycznie” (3,8%, tj. 3 osoby) oraz „często” (1,3%, tj. 1 osoba). 1 osoba pomięła odpowiedź na to pytanie.

Tabela 15. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=79

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	91,1%	72
raz mi się to zdarzyło	1,3%	1
zdarzało mi się to sporadycznie	3,8%	3
zdarzało mi się to często	1,3%	1
nie posiadam prawa jazdy	2,5%	2

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Gminy jest świadoma szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, co zadeklarowało 97,6% respondentów. Niemniej, po 1,2% badanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie oraz udzieliło odpowiedzi przeczącej.

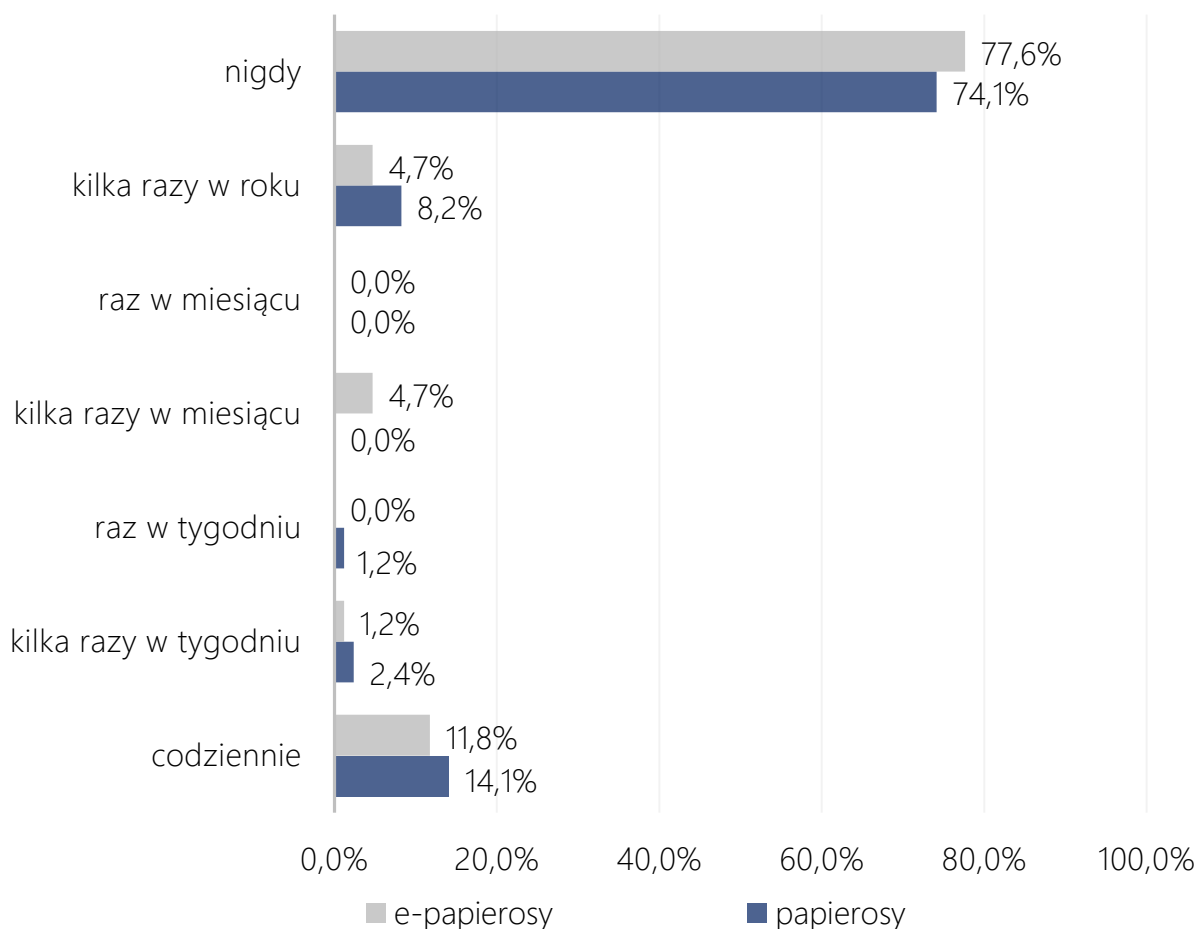
Wykres 22. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=85



PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 25,9% ankietowanych, spośród których 8,2% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, natomiast na codzienne palenie wskazało 14,1% respondentów. Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Odpowiedzi raz w tygodniu udzieliło 1,2% badanych, a 2,4% ankietowanych przyznało, że sięga po nie kilka razy w tygodniu. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 22,4% respondentów, przy czym 11,8% badanych używa e-papierosów codziennie, 1,2% – kilka razy w tygodniu, a po 4,7% pali je kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w roku.

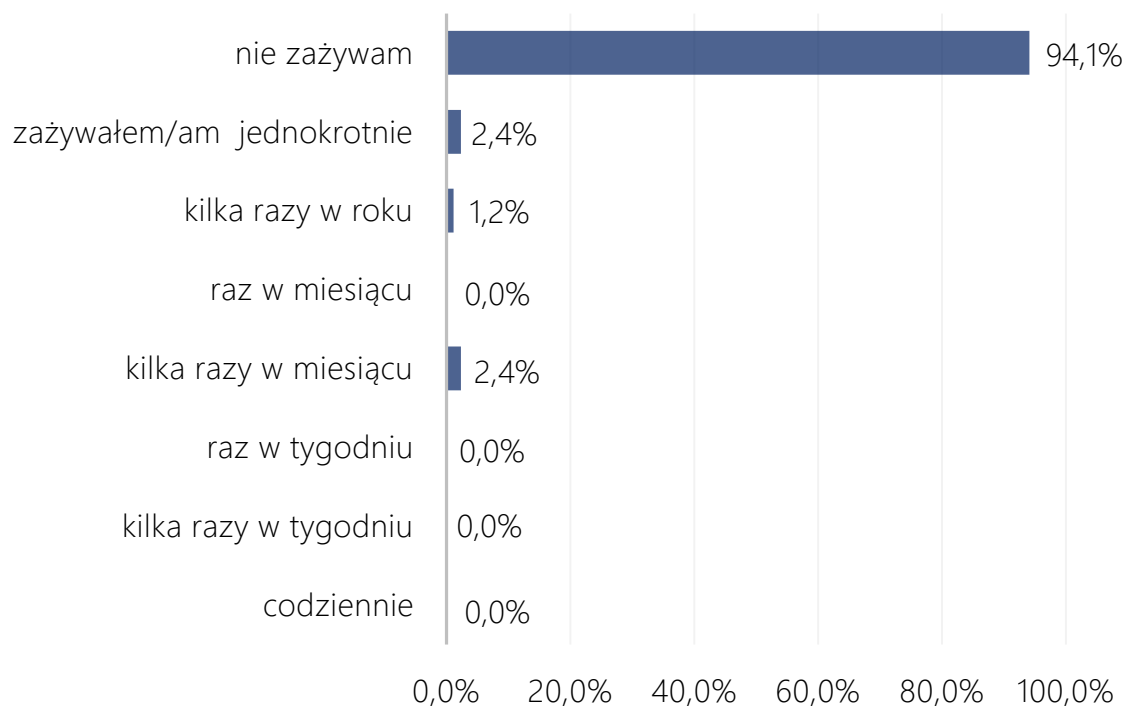
Wykres 23. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=85



PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało 6,0% respondentów, z czego 2,4% ankietowanych sięga po środki psychoaktywne kilka razy w miesiącu, 1,2% – kilka razy w roku, natomiast 2,4% badanych zażywało je jednokrotnie. Co szczególnie istotne, żaden z ankietowanych nie zadeklarował, aby sięganie po środki psychoaktywne odbywało się z większą częstotliwością.

Wykres 24. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=85



Ostatnie pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 69,4% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 16,5% – jedną osobę, 44,7% – kilka osób (do 10), 8,2% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 17,6% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;

- 27,0% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: po 12,9% – jedną osobę oraz kilka osób (do 10), 1,2% – wiele osób (powyżej 10), a 20,0% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”;
- 41,2% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 10,6% – jedną osobę, 21,2% – kilka osób (do 10), 9,4% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 25,9% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

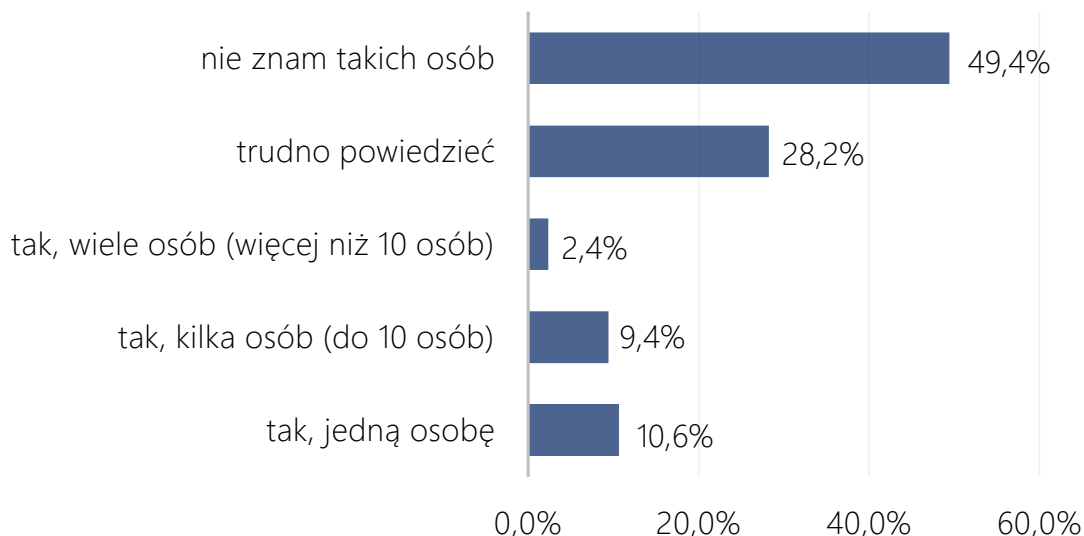
Tabela 16. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=85

Odpowiedź	Alkohol	Narkotyki	Czynności
Tak, jedną osobę	16,5%	12,9%	10,6%
Tak, kilka osób (do 10 osób)	44,7%	12,9%	21,2%
Tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	8,2%	1,2%	9,4%
Trudno powiedzieć	17,6%	20,0%	25,9%
Nie znam takich osób	12,9%	52,9%	32,9%

PROBLEM PRZEMOCY

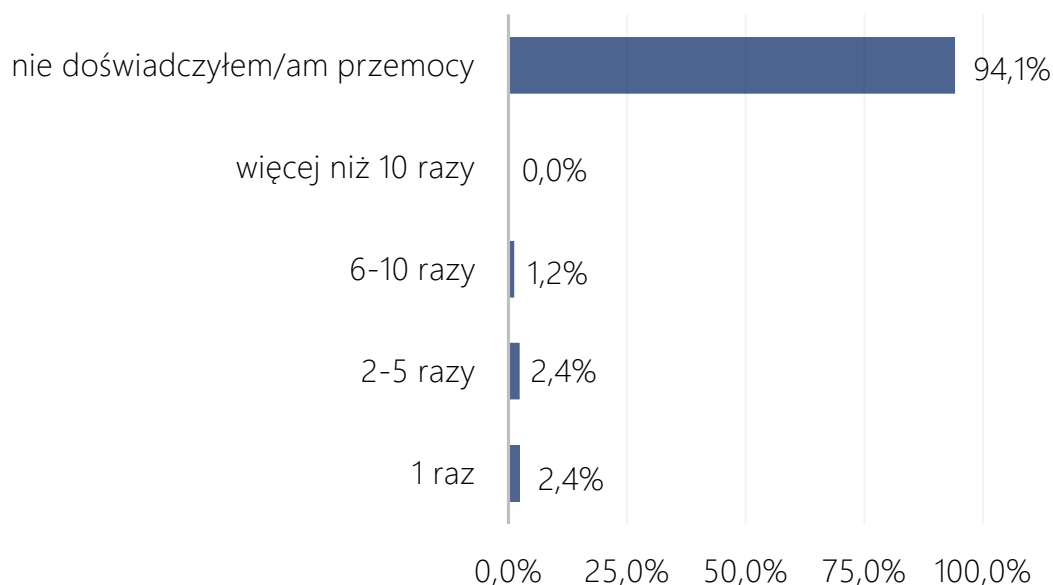
Dalsza część raportu stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki. Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu, co potwierdził znaczny odsetek badanych. 10,6% ankietowanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, 9,4% – kilka takich osób (do 10 osób), natomiast 2,4% badanych potwierdziło znajomość wielu osób doświadczających przemocy domowej (więcej niż 10 osób). Średnio co czwarty respondent nie jest pewien czy zna taką osobę (28,2%), natomiast 49,4% badanych nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=85



Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w analizowanym okresie przemocy doznało 5,8% mieszkańców, wśród których po 2,4% doświadczyło jej 1 raz oraz 2-5 razy, a 1,2% ankietowanych przyznało, że miało to miejsce 6-10 razy.

Wykres 26. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=85



Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Jak wynika z deklaracji ankietowanych, najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazali na nią wszyscy respondenci, którzy zadeklarowali doznanie przemocy w ciągu ostatniego roku (5 osób, tj. 100,0%). Na przemoc fizyczną oraz zaniedbanie padły z kolei pojedyncze wskazania (po 20,0%). Żaden z ankietowanych nie podał, aby rodzajem doświadczanej przemocy była ta o charakterze ekonomicznym, bądź seksualnym.

Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0%	5
przemoc fizyczna	20,0%	1
zaniedbanie	20,0%	1
przemoc seksualna	0,0%	0
przemoc ekonomiczna	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Respondentów zapytano również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego wykazała, że najwięcej ankietowanych doznało przemocy ze strony rodziców (60,0%, tj. 3 osoby) oraz innych członków rodziny (40,0%, tj. 2 osoby). 20,0% badanych wskazało również na męża/żonę (1 osoba), natomiast żadna z odpowiedzi nie dotyczyła partnera/partnerki.

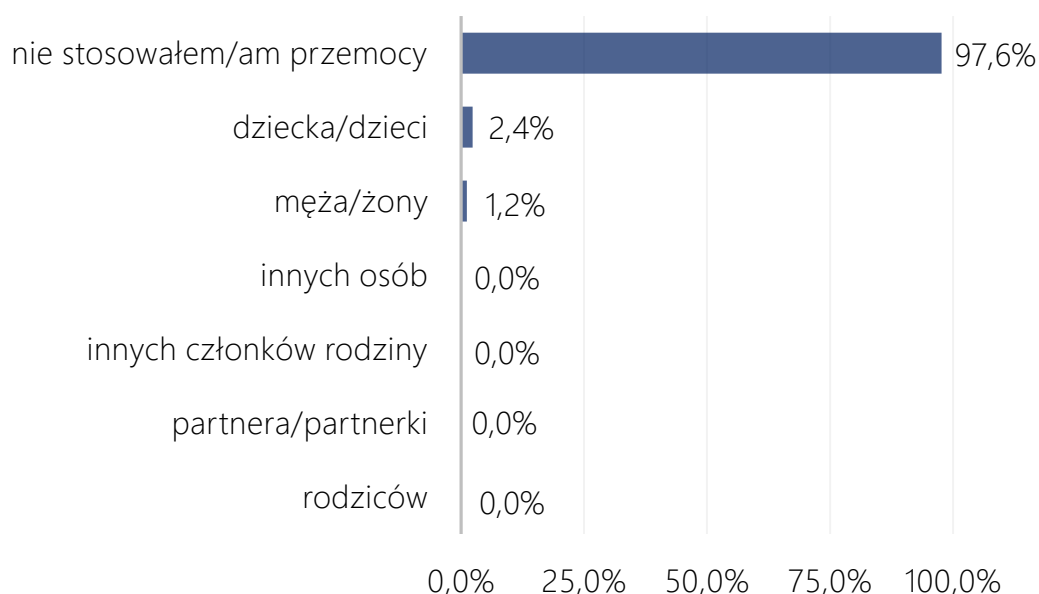
Tabela 18. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzice	60,0%	3
inni członkowie rodziny	40,0%	2
mąż/żona	20,0%	1
partner/partnerka	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności dorosłych mieszkańców Gminy zapytano o to, czy im samym zdarzyło się zastosować przemoc domową wobec innych osób w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż do stosowania przemocy przyznał się niewielki odsetek badanych mieszkańców Gminy, tj. 2,4%. Wszystkie osoby przyznały, iż stosowały przemoc wobec dziecka/dzieci (2,4%), a na męża/żonę padło 1,2% odpowiedzi.

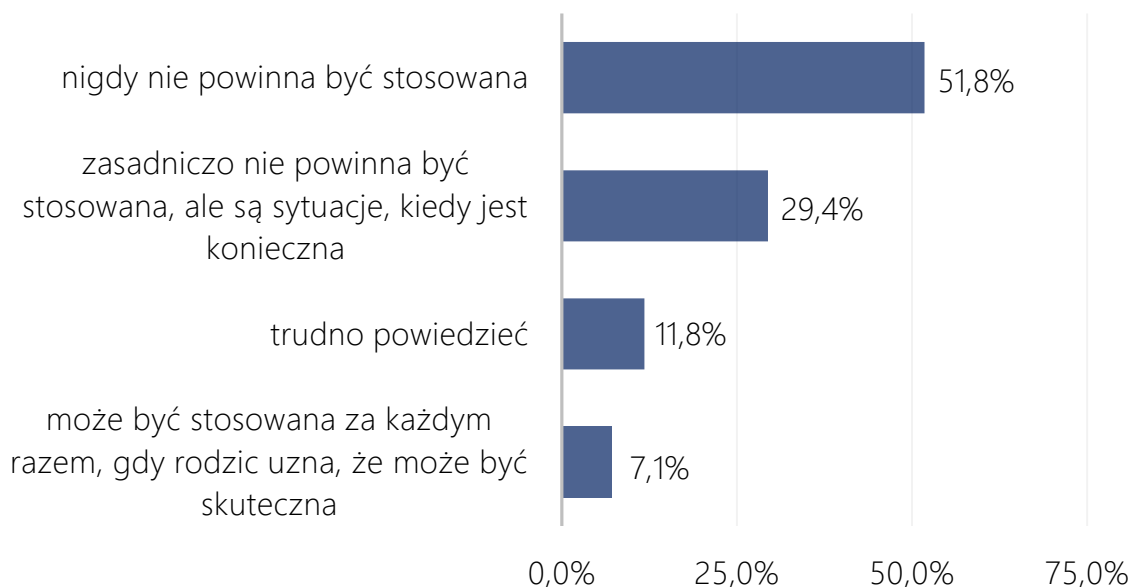
Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=85



**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

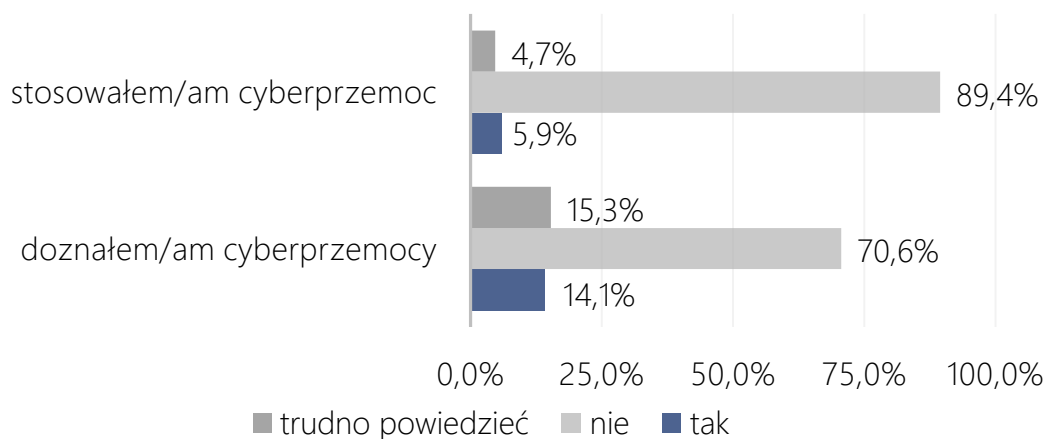
Ważnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w Gminie Mińsk Mazowiecki była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż wśród znacznej części badanych istnieją błędne przekonania w tym zakresie i akceptują takie zachowania w rodzinie. Odsetek 51,8% badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej, a aż 29,4% mieszkańców uważa, że istnieją sytuacje, kiedy kary fizyczne są konieczne. Ponadto 7,1% ankietowanych jest zdania, iż kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna je za słuszne w danej sytuacji, a 11,8% badanych nie potrafi jednoznacznie określić swojego stosunku do badanej sprawy i wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=85



Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z ich deklaracji wynika, że takiego problemu doświadczyło 14,1% respondentów, natomiast 15,3% badanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Znacznie mniejszy odsetek mieszkańców przyznał się do stosowania przemocy w Internecie (5,9%), a 4,7% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”. Wynik ten wskazuje na stosunkowo niską skalę problemu wśród mieszkańców.

Wykres 29. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=85

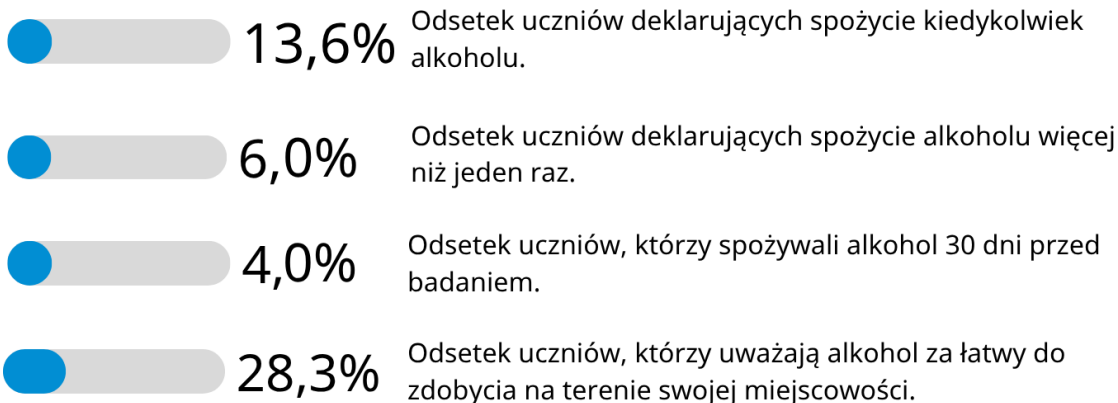


WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2025 roku na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło 85 dorosłych mieszkańców Gminy oraz 198 uczniów. Poniżej, w formie graficznej, przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień oraz przemocy.

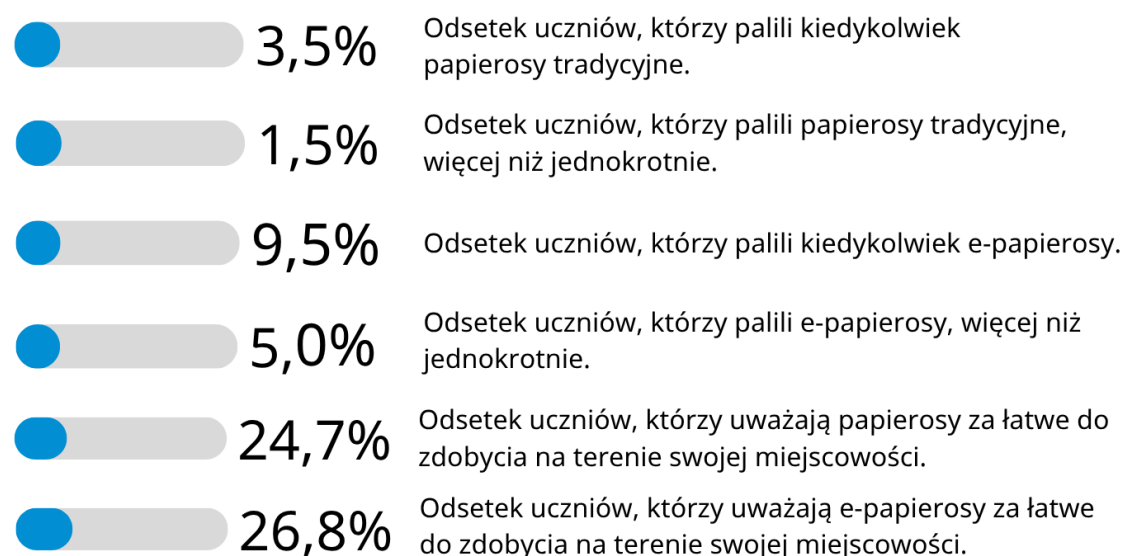
Uczniowie

ALKOHOL



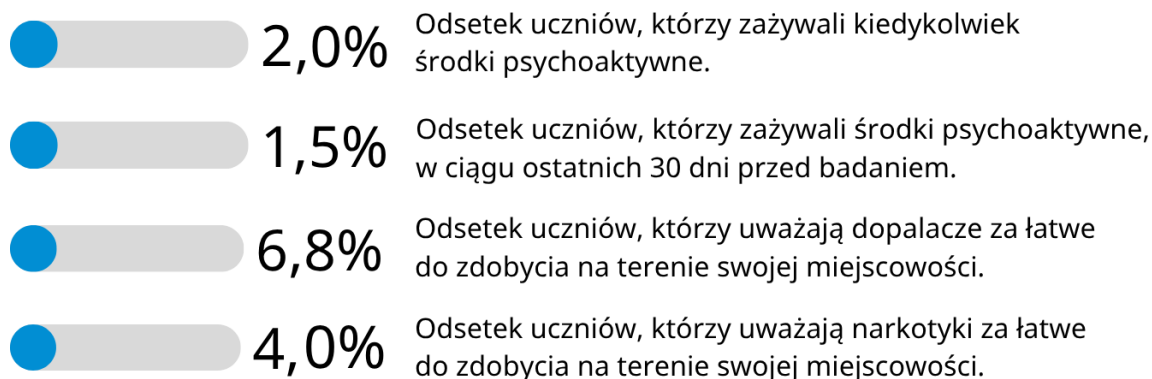
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

NIKOTYNIZM



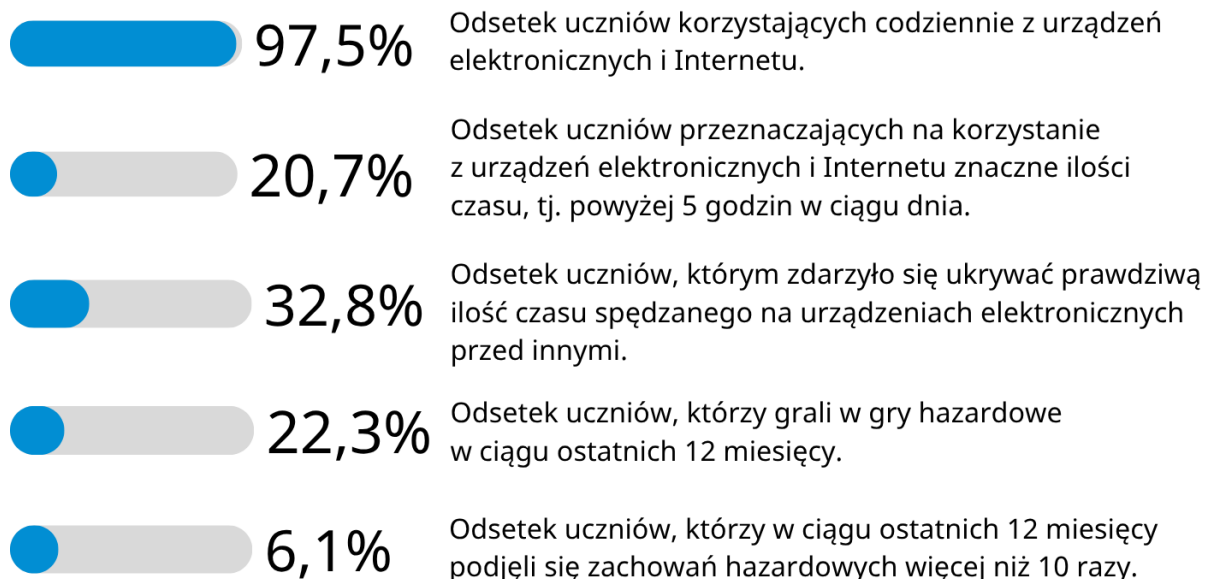
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)



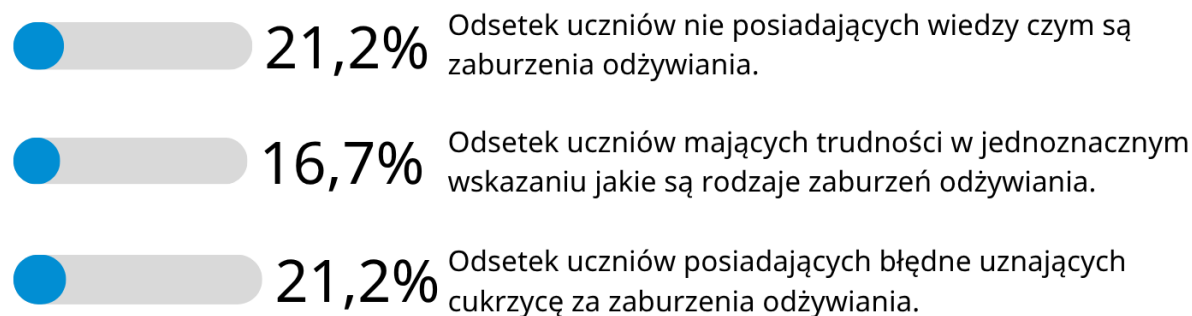
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ



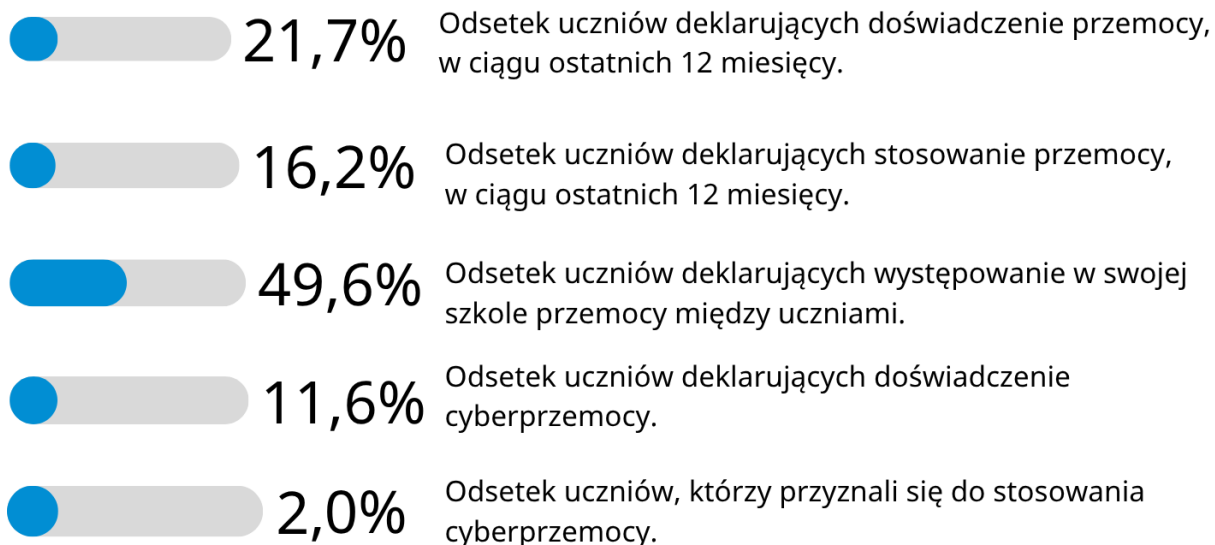
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

ZABURZENIA ODŻYWIANIA



* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

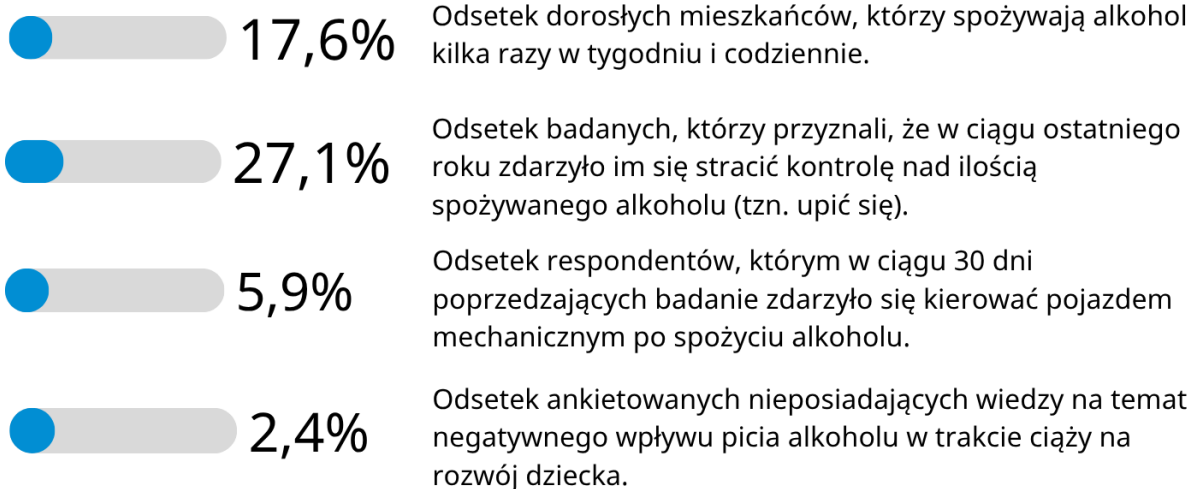
PRZEMOC



* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=198

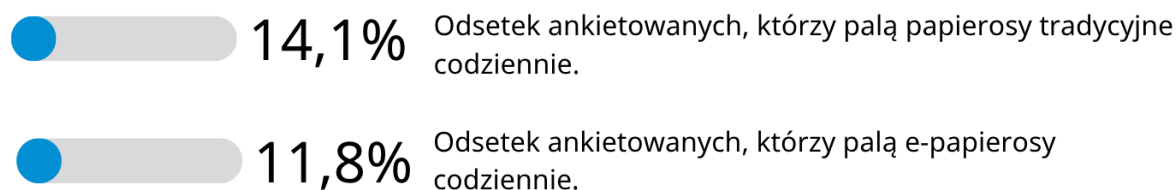
Dorośli mieszkańcy

ALKOHOL



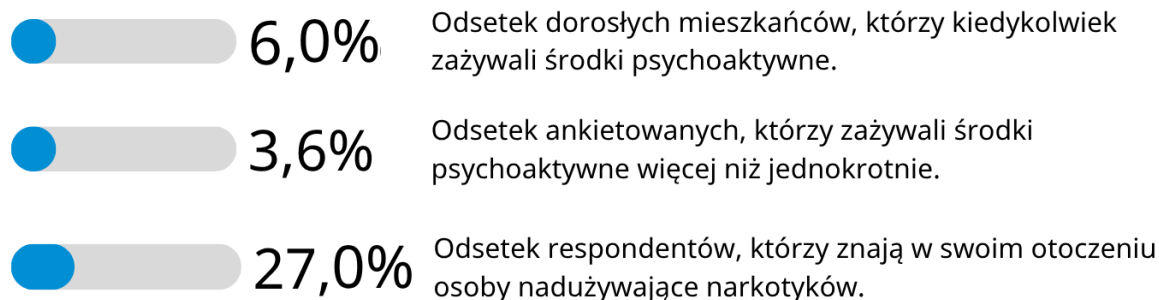
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=85

NIKOTYZM



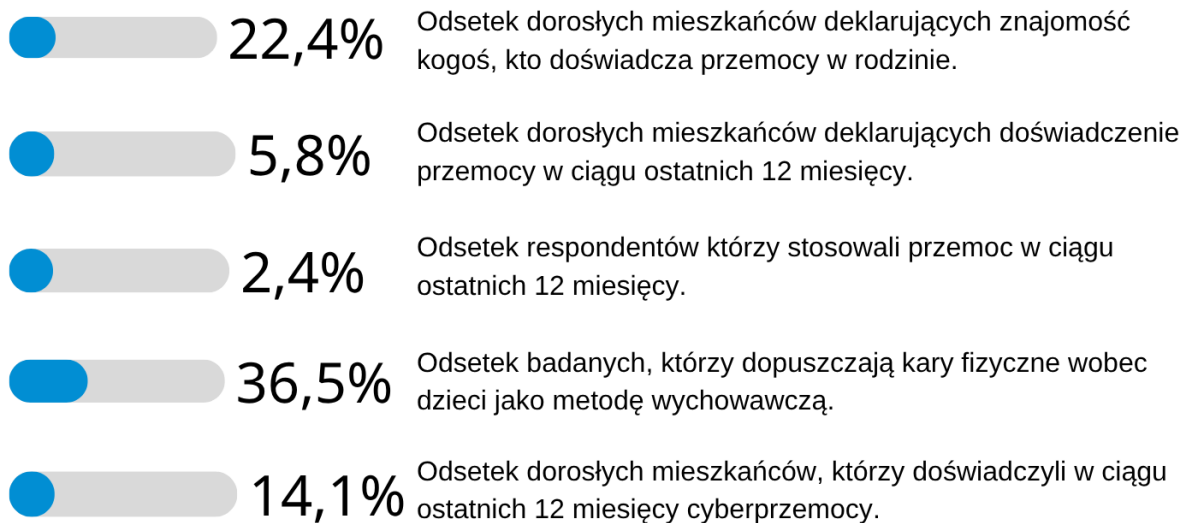
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=85

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)



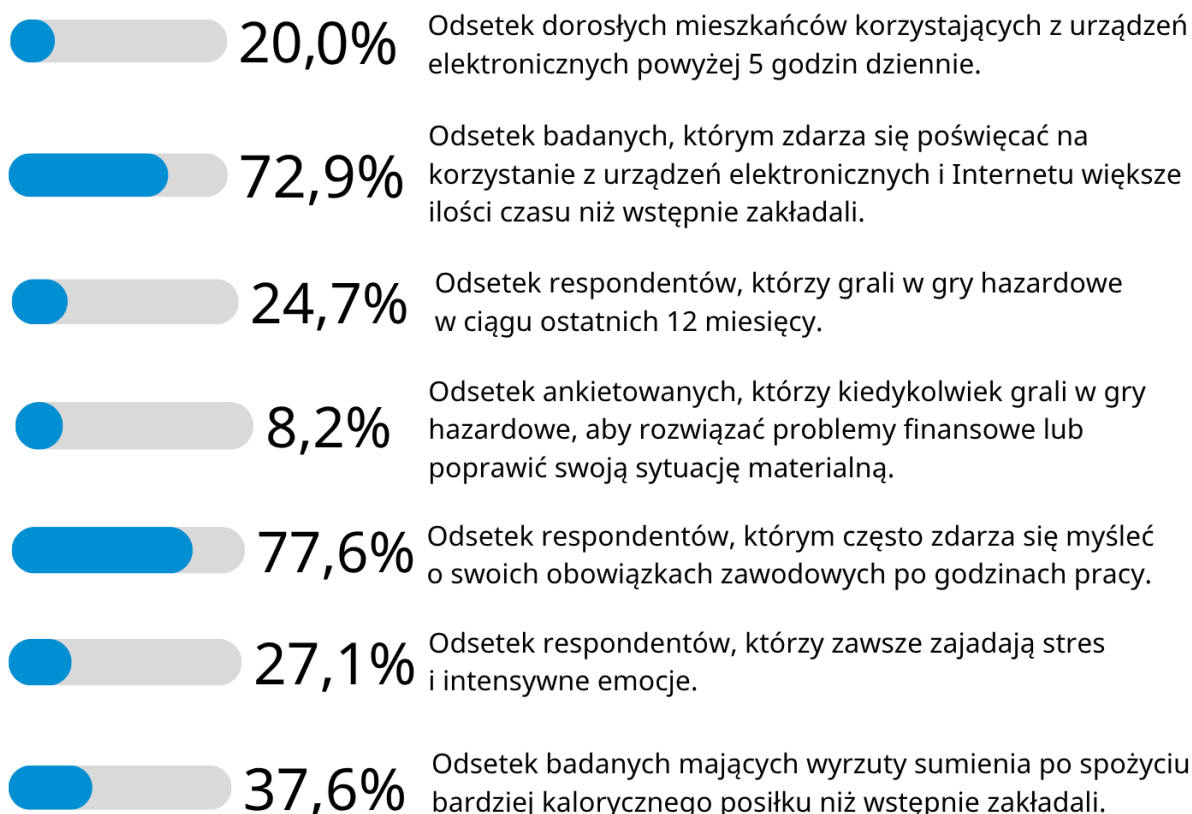
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=85

PRZEMOC



* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=85

PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ



* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=85

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 jest:

Zmniejszenie skali uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także ich skutków zdrowotnych i społecznych, poprzez rozwijanie lokalnych usług społecznych, realizację działań edukacyjnych i profilaktycznych oraz promowanie zdrowego trybu życia i postaw sprzyjających trzeźwości.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. **Rozwijanie działań informacyjnych i edukacyjnych** w ramach lokalnych usług społecznych, ukierunkowanych na zwiększenie wiedzy społeczności – zwłaszcza dzieci i młodzieży – na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz promowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia.
2. **Zapewnienie kompleksowego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin**, w tym doświadczających przemocy domowej, poprzez ułatwianie dostępu do terapii, rehabilitacji, zatrudnienia socjalnego, a także wzmacnianie lokalnych instytucji pomocowych i współpracę z podmiotami ekonomii społecznej.
3. **Prowadzenie monitoringu skali uzależnień** na terenie Gminy, rozpoznawanie szczególnie zagrożonych środowisk oraz podejmowanie działań wspierających rozwój kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i pomocą terapeutyczną.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Cel I

Rozwijanie działań informacyjnych i edukacyjnych w ramach lokalnych usług społecznych, ukierunkowanych na zwiększenie wiedzy społeczności – zwłaszcza dzieci i młodzieży – na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz promowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia.

Przewidywane rezultaty:

- Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy,
- ograniczenie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie Gminy,
- deeskalacja problemu funkcjonowania osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, w tym kierujących pojazdami, a także zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec nich i sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- popularyzowanie wiedzy w zakresie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych,
- wzmocnienie świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia,
- opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie postaw abstynenckich,
- podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży, w szczególności działań rekomendowanych	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UG, KPP, GKRPA, PES, placówki oświatowe, BP, PWD
		Liczba uczestników programów	

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

2.	Organizowanie inicjatyw w ramach lokalnych działań profilaktycznych	Liczba zorganizowanych inicjatyw o tematyce profilaktycznej	GKRPA, GOPS, UG, placówki oświatowe, BP, KS+, PWD
3.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UG, GOPS, BP
4.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UG, GOPS, PES, PWD, placówki oświatowe
5.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UG, GKRPA, PES, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	
6.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UG, GKRPA, placówki oświatowe, BP, KS+, PWD, PES
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

7.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UG, GKRPA, BP, PWD, placówki oświatowe, PES
		Liczba uczestników	
8.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UG, GKRPA, placówki oświatowe
9.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych	UG, GOPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów	
10.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UG, GOPS, GKRPA, KPP, PES, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, BP, KS+, PWD

Cel II

Zapewnienie kompleksowego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym doświadczających przemocy domowej, poprzez ułatwianie dostępu do terapii, rehabilitacji, zatrudnienia socjalnego, a także wzmacnianie lokalnych instytucji pomocowych i współpracę z podmiotami ekonomii społecznej.

Przewidywane rezultaty:

- Zwiększenie lokalnej oferty usług społecznych w zakresie wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków w środowisku lokalnym, a także udzielanie pomocy osobom uwikłanym w problem uzależnień behawioralnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie działalności Gminnego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz rozwój jego oferty	Liczba osób zgłaszających się do GPKI	UG, GKRPA
		Liczba pracowników GPKI	
2.	Wspieranie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie finansowym, organizacyjnym, infrastrukturalnym i merytorycznym	Liczba członków GKRPA	UG, GKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	GKRPA

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

4.	Wzmacnianie funkcjonowania PES prowadzących samopomocowe grupy (AA oraz Al-Anon) w celu wspierania osób dotkniętych problemem uzależnień	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz współuzależnionych (Al-Anon)	UG, GKRPA, GOPS, PES
5.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	GKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	
6.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	GKRPA
7.	Wszczynanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	GKRPA
8.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem	UG, GOPS, GKRPA, GPKI, PES, placówki ochrony zdrowia
		Liczba udzielonych konsultacji/porad	

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

9.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GPKI, PES
10.	Podejmowanie działań mających na celu poszerzenie instytucjonalnych form wsparcia osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową	Liczba osób objętych działaniami	UG, GOPS, GKRPA, PES
11.	Wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy, a także rozwój działalności spotkań w budynku OSP w Targówce	Liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego	UG, GOPS, PES
		Liczba dzieci objętych opieką	
12.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	GOPS
13.	Wspieranie finansowe, merytoryczne i organizacyjne instytucji oraz podmiotów prowadzących działalność w zakresie profilaktyki uzależnień, udzielania wsparcia osobom z problemem uzależnień oraz przemocy domowej, a także promowania trzeźwości, w tym kontraktowanie dodatkowych usług społecznych dla mieszkańców	Liczba instytucji oraz PES, z którymi współpracuje UG w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wsparcia osób z problemem uzależnień/przemocy	UG, GOPS, BP, Mińskie Centrum Profilaktyki, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, PES
		Nakłady finansowe przekazane na wsparcie działalności instytucji i PES w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wsparcia osób z problemem uzależnień/przemocy	

Cel III

Prowadzenie monitoringu skali uzależnień na terenie Gminy, rozpoznawanie szczególnie zagrożonych środowisk oraz podejmowanie działań wspierających rozwój kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i pomocą terapeutyczną.

Przewidywane rezultaty:

- Systematyczne monitorowanie stopnia zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- zwiększenie skuteczności identyfikacji środowisk zagrożonych problemami uzależnień, w tym rodzin i osób przejawiających trudności wynikające z uzależnień,
- wzmocnienie koordynacji usług społecznych dla osób i rodzin zmagających się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami i sektorami świadczącymi usługi w tym zakresie.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UG, GKRPA
2.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	UG, GKRPA
3.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UG, GKRPA, KPP, ZI, GOPS, GPKI, PWD, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

4.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń	UG, GKRPA
		Liczba przeprowadzonych kontroli	
5.	Podejmowanie działań pokontrolnych oraz interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż alkoholu	Liczba podjętych interwencji	UG, GKRPA, KPP

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Wójt Gminy Mińsk Mazowiecki.
3. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Mińsk Mazowiecki.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi:
 - 40 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 30 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 40 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Gminy, wynosi:
 - 20 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 10 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 10 – o zawartości powyżej 18% alkoholu¹³.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Możliwe jest finansowanie działań ujętych w Programie ze środków pochodzących z Budżetu Państwa i Funduszy Europejskich, w tym źródeł finansowania ukierunkowanych na rozwój lokalnego systemu usług społecznych, np. „Premia Społeczna” oraz „Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027”.

¹³ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

3. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, udział w posiedzeniu zespołu roboczego Komisji oraz udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i pracach grup diagnostyczno-pomocowych, członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 roku (Dz.U. z 2024 r., poz. 1362);
 - Przewodniczącemu Komisji i członkowi wykonującemu dodatkową obsługę administracyjną przysługuje wynagrodzenie w wysokości 13% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 roku.
2. W przypadku podjęcia Rozporządzenia przez Radę Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej, wynagrodzenie członków Komisji oraz Przewodniczącego zostanie zwiększone.
3. Wynagrodzenie wypłacane będzie na podstawie przedłożonych przez członków Komisji list obecności po zakończeniu miesiąca rozliczeniowego.
4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży do sądu i instytucji, w których występują w charakterze świadków, w związku z wszczętymi procedurami Niebieskiej Karty bądź złożonymi wnioskami o przymusowe leczenie.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

Na podstawie analizy wdrażanego programu nadzór nad realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029 sprawuje Wójt Gminy Mińsk Mazowiecki we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędem Gminy oraz innymi jednostkami i podmiotami działającymi na terenie Gminy. Przewodniczący GKRPA w Mińsku Mazowieckim sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaze do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl>.
2. <https://www.minskmazowiecki.pl/>.
3. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2022-2024.
4. Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim za lata 2022-2024.
5. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022-2024.
6. Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2022-2024.
7. Sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim za 2024 rok.
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Mińsk Mazowiecki w latach 2022-2024	22
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Mińsk Mazowiecki na przestrzeni lat 2022-2024	23
Rysunek 3. Płeć: N=198.....	24
Rysunek 4. Płeć: N=85	38

Spis tabel

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	16
Tabela 2. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mińsku Mazowieckim wobec osób dotkniętych przemocą domową w latach 2022-2024.....	17
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Gminnym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Mińsku Mazowieckim w latach 2022-2024	18
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=27	26
Tabela 5. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=4.....	29
Tabela 6. Jakie były to substancje? N=4.....	29
Tabela 7. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=42	31
Tabela 8. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=39	32
Tabela 9. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=29	33
Tabela 10. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=31.....	33
Tabela 11. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=197	36
Tabela 12. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=85.....	40
Tabela 13. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=21	42
Tabela 14. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=80.....	44
Tabela 15. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=79	45
Tabela 16. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=85.....	48
Tabela 17. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5.....	50
Tabela 18. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5	50

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin i udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii w latach 2022-2024.....	14
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Mińsk Mazowiecki na przestrzeni lat 2022-2024	23
Wykres 3. Wiek: N= 198.....	25
Wykres 4. Klasa: N= 198	25
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=198.....	26
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N= 198	27
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=198	28
Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 198.....	30
Wykres 9. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=198 .	31
Wykres 10. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=198	32
Wykres 11. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=198 .	34
Wykres 12. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=198	34
Wykres 13. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=198.....	35
Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=198	36
Wykres 15. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=198	37
Wykres 16. Wiek: N=85	39
Wykres 17. Wykształcenie: N=85.....	39
Wykres 18. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=85.....	40
Wykres 19. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=85	41
Wykres 20. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=85	43
Wykres 21. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=85	44
Wykres 22. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=85	45
Wykres 23. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=85	46

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Mińsk Mazowiecki na lata 2026-2029

Wykres 24. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=85	47
Wykres 25. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=8549	
Wykres 26. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=85	49
Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=85	51
Wykres 28. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=85	52
Wykres 29. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=85	52

Uzasadnienie

Zgodnie z art.4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz.2151 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, natomiast art.10 ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2025 r. poz. 1939 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek przeciwdziałania narkomanii. Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Programy są kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Mińsk Mazowiecki z lat poprzednich. Określają one lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Programy są adresowane do całej społeczności mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi i narkomanii zawodowo. Głównym zadaniem wynikającym z programów jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Gminy Mińsk Mazowiecki. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kwota środków finansowych nie wykorzystana w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację gminnych programów. Gminne Programy na 2022 rok zostały opracowane zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. W związku z powyższym podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne.